

Baranya Vármegye

Integrált Területi Programjának félidei értékelése

2021-2025

Értékelésért felelős szervezet:	Baranya Vármegyei Önkormányzat
Értékelésért felelős szervezet kapcsolattartó:	Nagy Csaba, elnök email: elnok@baranya.hu , 06/72-500-401
Értékelésért felelős szervezet címe:	7621 Pécs, Széchenyi tér 9.
Elfogadásról szóló közgyűlési határozat száma:	25/2026. (VII.16.) Kgy. Határozat

PÉCS, 2026. JÚNIUS

Tartalom

1	Az ITP módosítási folyamatának bemutatása	5
2	A támogatások felhasználásának értékelése.....	10
2.1	A forrásabszorpció elemzése a monitoring adatok alapján	10
2.2	Az ITP végrehajtásának hozzájárulása a TOP Plusz Operatív Program elvárásaihoz.....	57
3	Az eredményességet befolyásoló folyamatok értékelése.....	60
3.1	Az indikátorvállalások nyomonkövetése.....	60
3.2	A partnerség értékelése.....	78
3.3	A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők.....	81
4	Megállapítások, javasolt beavatkozások, a következő programozási időszak előkészítése.....	83
4.1	Megállapítások, javasolt beavatkozások – félidei összegző értékelés	83
4.2	Javaslatok a 2028-2034 programidőszak területfejlesztési szakpolitikai tervezéséhez.....	85
5	Önellenőrzési lista - félidei értékelés ellenőrzéséhez	86
6	Mellékletek	87

Táblázatjegyzék

1. táblázat: ITP módosítások.....	5
2. táblázat: Beérkezett támogatási kérelmek darabszáma és összege	10
3. táblázat: Beérkezett támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint.....	12
4. táblázat: Támogatott projektek aránya felhívásonként	14
5. táblázat: Igényelt támogatás standard eljárásrendbe tartozó felhívásoknál	15
6. táblázat: Elutasított támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint	17
7. táblázat: Elutasított támogatási kérelmek felhívások szerint	18
8. táblázat: Keretfelhasználás aránya eljárásonként és zónák szerint	21
9. táblázat: Vármegyei ERFA és ESZA+ITP keret forráslekötése	22
10. táblázat: Forráskeret és megítélt támogatás felhívásonként.....	27
11. Táblázat: FVS városok támogatása felhívások szerint	29
12. táblázat: A vármegye településeinek megoszlása lakosságszám szerint	33
13. táblázat: Legalább öt projekttel érintett települések	44
14. táblázat: Egymilliárd Ft-ot meghaladó fejlesztéssel érintett települések.....	46
15. Táblázat: Településlista lakosságszám arányos fajlagos támogatás szerint rendezve (Ft/fő)	47
16. Táblázat: Szabálytalansági eljárások	52
17. táblázat: A forrásfelhasználás TOP Plusz tematikus, valamint szakmai és pénzügyi elvárásokhoz való illeszkedésének vizsgálata	59
18. táblázat: Indikátorvállalások nyomonkövetése - vármegye.....	63
19. táblázat: Indikátorvállalások nyomonkövetése - Komló.....	69
20. táblázat: Indikátorvállalások nyomonkövetése - Mohács	72
21. táblázat: Indikátorvállalások nyomonkövetése - Pécs	75
22. táblázat: Megállapítások rendszerezése	83
23. táblázat: Javaslatok a következő programidőszak tervezéséhez.....	85
24. táblázat: Önellenző táblázat	86

Ábrajegyzék

1. Ábra: Beérkezett támogatási kérelmek és támogatott projektek darabszáma.....	11
2. Ábra: Beérkezett támogatási kérelmek és támogatott projektek összege (milliárd Ft)	11
3. ábra: Beérkezett támogatási kérelmek felhívások szerint.....	13
4. ábra: Döntés időigénye	16
5. ábra: Támogató döntéssel rendelkező projektek eljárásrend alapú megoszlása a támogatási összeg alapján	19
6. ábra: Lakosságarányos támogatás fejlesztési zónákban és az FVS városokban.....	20
7. ábra. ITP forráskeret prioritásonként	23
8. ábra: Prioritásokon rendelkezésre álló forrás és megítélt támogatás	24
9. ábra: Felhívások forráskerete és a megítélt támogatás	26
10. ábra: Támogatási összeg eloszlása a 200 millió Ft támogatást meg nem haladó projekteknél	30
11. ábra: Megítélt támogatás aránya városok és községek között felhívásonként.....	32
12. ábra: Települések lakosság száma, igényelt támogatása és megítélt támogatása	34
13. ábra: A megítélt támogatás arányának a lakosság szám arányának különbsége	35
14. ábra: Megítélt támogatás aránya települések lakosság száma szerint, felhívásonként	37
15. ábra: Egy lakosra jutó támogatás járásonként.....	38
16. ábra: Elnyert támogatás megoszlása prioritásonként, járásonként	40
17. ábra: TOP PLUSZ megvalósítási helyszín települések száma	41
18. ábra: TOP PLUSZ projekthelyszínek lakosság száma.....	42
19. ábra: Térkép a támogatott projektek számáról.....	43
20. ábra: Térkép a támogatott projektek számáról 3.1.3. felhívás nélkül	45
21. ábra: Térkép a településekre jutó támogatás összegéről (millió Ft)	46
22. ábra: Térkép a településekre jutó fajlagos támogatásról.....	49
23. ábra: Felhívások pénzügyi előrehaladása és a döntések átlagos időpontja.....	51

Az ITP módosítási folyamatának bemutatása

1. táblázat: ITP módosítások

Elfogadott ITP verziószáma	Vármegyei közgyűlési határozat száma	Kormányhatározat száma
v1.0	93/2021. (VII.22.) Kgy. határozat	1781/2021. (XI.2.) Korm. határozat
v2.0	29/2022. (V.26.) Kgy. határozat	Kormány által nem került elfogadásra
v3.0	17/2023. (III.30.) Kgy. határozat	1196/2023. (V.15.) Korm. határozat
v4.0	6/2024. (III.27.) Kgy. határozat	1274/2024. (IX. 12.) Korm. határozat
v5.0	43/2024. (XI.29.) Kgy. határozat	1044/2025. (III. 5.) Korm. határozat
v6.0	5/2026 (II.12) Kgy. határozat	Kormány által történő elfogadása folyamatban van.

v1.0 – ITP

Baranya vármegye 1.0 verziójú előzetes Integrált Területi Programja (ITP) 2021. júliusában került Közgyűlés által elfogadásra. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentum új verziószámmal kerül ellátásra. Magyarország Kormánya az 1658/2021. (IX.24.) Korm. határozatával elfogadta Baranya vármegye előzetes Integrált Területi Programja 2021-27 dokumentum 1.0 változatát, mellyel lehetőség nyílt a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati felhívásainak Baranya vármegyei megjelentetésére és támogatási kérelmek benyújtására.

v2.0 – ITP

A vármegyei önkormányzat által készített előzetes ITP-t a Kormány 2021.IV. negyedévében elfogadta a TOP Plusz megyékre jutó forrásainak megyék közötti előzetes forrásfelosztása alapján. A Kormány 2021. december 30-án hivatalosan is benyújtotta a 2021-27 időszakra szóló Partnerségi Megállapodás tervezetét az Európai Bizottsághoz. TOP Plusz indikatív forráskerete, valamint a finanszírozó alapok (ERFA, ESZA+) egymáshoz viszonyított aránya a Partnerségi Megállapodás tervezetének Európai Bizottsággal történő egyeztetése, továbbá a 2021-2027 időszak hazai operatív programjainak összehangolása során változott. A lezajlott egyeztetések nyomán a TOP Plusz keretösszege az operatív programok közötti

átcsoportosításoknak köszönhetően 163 Mrd Ft-tal növekedett, továbbá a humáninfrastruktúra fejlesztésére fordítandó keretösszeg növelése miatt a TOP Plusz eddigi forráskeretén belül alapok közötti átcsoportosítás is történt. A 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozat megjelent a Magyar Közlönyben, amely az új megyei kereteket tartalmazza. Baranya vármegye számára aktuálisan 92,135 milliárd Ft állt rendelkezésre.

Az ITP aktuális módosításában a TOP_Plusz 1.1.2 „4-5 számjegyű utak fejlesztése”, valamint a TOP_Plusz-2.1.1 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” pályázati felhívások forráskerete emelkedett mindkét esetben 2,49 milliárd Ft-tal. A TOP_Plusz-2.1.1-21 felhívás esetében gyógyfürdő fejlesztése érdekében növekedett a keret. A keretemelés összegét csak gyógyfürdő fejlesztésére lehetett felhasználni, mely a vármegye esetében a Turizmusfejlesztési zóna forrásfelhasználási módra került betervezésre.

Új tématerületként jelent meg a TOP_Plusz 1.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése” 3,138 milliárd Ft-tal. A TOP_Plusz-1.3.1 „Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása” c. pályázati felhívás önálló soron jelent meg 240 millió Ft keretösszeggel. Ezzel párhuzamosan átszámozásra került (TOP_Plusz-1.3.2) a korábbi projektmegvalósítást támogató felhívás.

A humáninfrastruktúra fejlesztésére fordítandó keretösszeg növelése miatt a TOP_Plusz-3.3.3 „Fenntartható humán infrastruktúra” tématerület 2,314 milliárd Ft-tal, a TOP_Plusz-3.3.4 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” tématerületre 778 millió Ft-tal került növelésre. Ezzel párhuzamosan csökkentésre került a TOP_Plusz-3.1.1 „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” kerete 589 millió Ft-tal, valamint átstrukturálásra került a TOP_Plusz-3.1.3 „Helyi humán fejlesztések” kerete. Ezen felül aktualizálásra került az egyes forrásfelhasználási módok esetében a támogatói döntéshozatal utáni forrásfelhasználás. Ez a módosítási verzió Kormány által nem került elfogadásra, ezért hatályba sem lépett.

v3.0 – ITP

2022. december 22-én az Európai Bizottság elfogadta a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszt, azonban a döntést megelőző bizottsági tárgyalások során számos változás, korlátozás került rögzítésre a programban. Az előzetes Integrált Területi Program helyett a programelfogadást követően sor került a végleges integrált területi program elkészítésére. Megbontásra került a TOP Plusz 1. prioritás, a TOP Plusz 1.1 intézkedésből önálló, új prioritás jött létre TOP Plusz 6. prioritásként. TOP Plusz 1. prioritása Élhető vármegye, a TOP Plusz 6. prioritása Versenyképes vármegye elnevezést kapta. A TOP Plusz 6. prioritása a korábbi 1.1 intézkedés gazdaságfejlesztési, 4 és 5 számjegyű utak és turisztikai felhívásait tartalmazza.

Az OP-ba bekerültek szerint várható új vármegyei felhívások:

TOP_Plusz-1.1.1: Vármegyei Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

TOP_Plusz-1.2.4: Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása

TOP_Plusz-2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)

TOP_Plusz-2.1.4 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)

TOP_Plusz-6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése

TOP_Plusz-6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés

Az új felhívások közül a TOP_Plusz-1.2.4: Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT) című egyelőre a vármegyében nem tervezett.

Az ITP aktuális módosításában a TOP_Plusz 6.1.2 „4-5 számjegyű utak fejlesztése”, valamint a TOP_Plusz 2. prioritásának forráskerete emelkedett 2,49 milliárd Ft-tal. Az energetika esetében gyógyfürdő fejlesztése érdekében növekedett a keret. A keretemelés összegét csak gyógyfürdő fejlesztésére lehet felhasználni, mely az Egyedi fejlesztési zónában, a Turizmusfejlesztési zónában és Pécs MJV forrásai között került betervezésre. Új tématerületként jelent meg a TOP_Plusz 6.1.4 „Aktív turizmus fejlesztése.

Energia feltételrendszer került beépítésre az OP-ba, mely szerint vissza nem térítendő támogatás (VNT) tervezhető a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett

járásokban vagy az 5000 fő alatti településeken megvalósuló fejlesztések esetében. A vármegye többi területén megvalósuló fejlesztések esetén kombinált (hitel+VNT) támogatás tervezhető.

Pécs Megyei Jogú Város 3. prioritás ERFA keretéből legalább 2,314 milliárd Ft-ot a TOP_Plusz-3.4.1 „Fenntartható humán infrastruktúra” című pályázati felhíváson belül a „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” célra kell allokálni. A gyógyfürdők energetikai korszerűsítésére fordítandó vármegyei keretből 350 millió Ft került átcsoportosításra Pécs MJV 2. prioritás keretére a Hullám Uszoda, Strand és Gyógyfürdő fejlesztésére. Pécs Megyei Jogú Város forráskerete „biztonsági háló” forráskeretből további növelésre kerül 1,76 milliárd Ft-tal.

Aktualizálásra került az egyes forrásfelhasználási módok esetében a támogatói döntéshozatal utáni forrásfelhasználás.

v4.0 – ITP

Az ITP módosításának főbb indokai voltak az előző módosítás óta az Irányító Hatóság által engedélyezett területi igények átvezetése. A 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése, az FVS városok indikátorrétegeinek rögzítése, valamint a TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése, valamint új, kiemelt fejlesztési programok nevesítése. Aktualizálásra kerültek az egyes forrásfelhasználási módok közötti forrás átcsoportosítások.

v5.0 – ITP

Az Európai Parlament és Tanács 2021/1060 Rendelet (CPR) 24. cikk (5) bekezdése alapján lehetőség volt a prioritások közötti forrásátcsoportosításra a Monitoring Bizottság jóváhagyása mellett. Az átcsoportosítás összege a prioritás kezdeti allokációjának legfeljebb 8%-a lehet, amely összességében nem haladhatja meg a program költségvetésének 4%-át. Az átcsoportosítások és az ahhoz kapcsolódó változások nem tekintendők jelentősnek, és nem tesznek szükségessé programmódosítás jóváhagyására vonatkozó bizottsági határozatot. Az Irányító Hatóság 2024. júliusban felmérte a vármegyék és a fenntartható városfejlesztési eszközbe tartozó városok (FVS) átcsoportosítási igényeit, figyelembe véve, hogy kizárólag régiókatérogórián és alapon belül kerülhet sor módosításra. A beérkezett igényeket az Irányító

Hatóság ellenőrizte, összesítette és elkészítette a TOP Plusz 1. számú módosítását. Az átcsoportosított forráskeret minél előbbi felhasználása miatt szükség volt a vármegyei integrált területi programok és a kapcsolódó TOP Plusz városfejlesztési programtervek (TVP) módosítására. Az ITP módosításának elfogadását követően az Irányító Hatóság intézkedett az átcsoportosítások éves fejlesztési keretben történő átvezetéséről.

OP szinten módosultak a vármegyei és az FVS indikátorok célértékei is, így az OP szintű értékeket szükséges volt átvezetni az ITP-ben.

v6.0 – ITP

A TOP Plusz 2. számú módosítása elfogadásra került az Európai Bizottság által 2025. december 15-én. Az Operatív Program 2. számú módosításában változott az indikátorok köre és 2029-es célértéke. Az indikátorok 2024-es célértékei a program 1. számú módosítása miatt indokolt esetben módosításra kerültek, ugyanakkor a vállalt értékeken ez már nem került átvezetésre, tekintettel a program előrehaladására. Kizárólag a 2029-es vármegye által vállalt célértékek módosítására van szükség. Az FVS-ek esetén is módosultak a 2029-es célértékek a programmódosítás miatt, ebben az esetben az adott TVP-ben rögzített indikátorértékek kerülnek feltüntetésre. A 2025. év folyamán felhívásokon belüli forrásátcsoportosításokra is sor került, így ezek átvezetése is szükségessé vált.

2 A támogatások felhasználásának értékelése

2.1 A forrásabszorpció elemzése a monitoring adatok alapján

Az alábbi fejezetben a Nemzeti Fejlesztési Központ 2026. január 8-i dátumú adatszolgáltatásában szereplő monitoring adatai alapján, különböző szempontok szerint csoportosítva bemutatjuk a 2025.12.31-ig beérkezett támogatási kérelmeket, kihelyezett forrásokat, projektstátuszokat. Az adatokat az elemzés során a tanulmány készítésekor hatályos Integrált Területi Program 6.0 verziójában szereplő tervadatokkal vetjük össze.

Beérkezett támogatási kérelmek

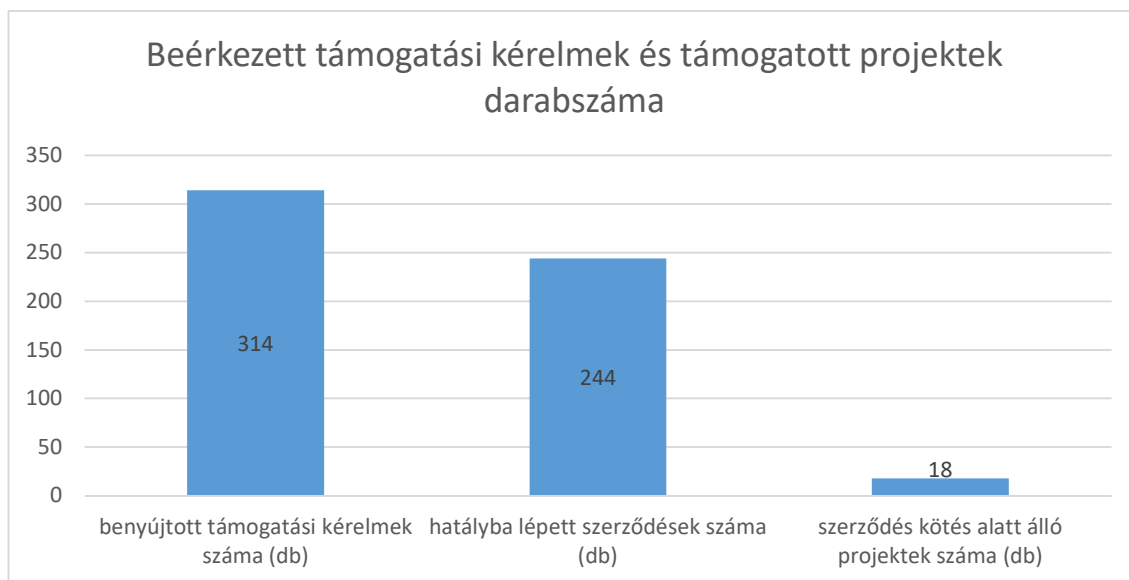
A vizsgált időpontig 317 db támogatási kérelem érkezett be 94 661 548 131 Ft értékben. A kérelmek közül 264 db nyert támogatást, ezek közül 244 db hatályos támogatási szerződéssel rendelkezik, 18 db szerződéskötés alatt áll, 2 db szerződés időközben megszűnt. A hatályba lépett és szerződéskötés alatt álló projektek támogatása összesen 81 201 470 248 Ft, vagyis 2025.12.31. napig a vármegyei ITP keret – melynek összege 92,135 milliárd Ft – 88%-ban lekötésre került.

Az elutasított kérelmek száma 22 db, a visszavont kérelmek száma 9 db, a tartaléklistán feltevésekkel támogatható projektek száma 8 db, bírálat alatt álló projektek száma 11 db, hazai forrásra átforduló projekt száma 3 db.

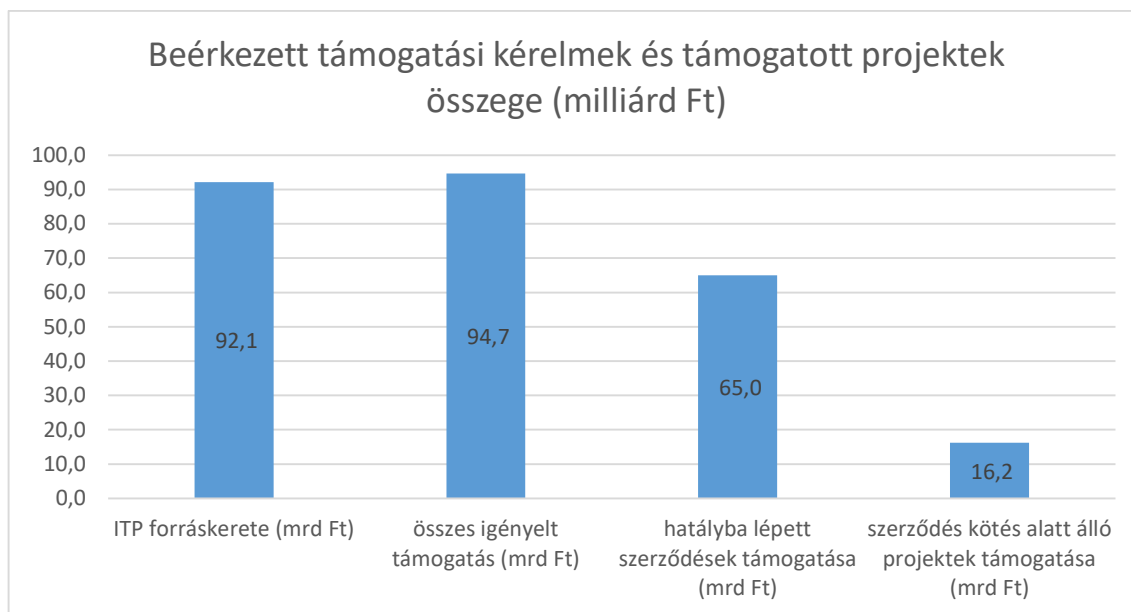
2. táblázat: Beérkezett támogatási kérelmek darabszáma és összege

Benyújtott támogatási kérelmek száma (db)	314
Összes igényelt támogatás (Ft)	94 661 548 131
Hatályba lépett szerződések száma (db)	244
Hatályba lépett szerződések támogatása (Ft)	64 964 790 016
Szerződéskötés alatt álló projektek száma (db)	18
Szerződéskötés alatt álló projektek támogatása (Ft)	16 236 680 232
Hatályba lépett és szerződéskötés alatt álló projektek támogatása összesen (Ft)	81 201 470 248
ITP forráskerete (Ft)	92 135 000 000
Forráskihelyezés aránya 2025.12.31-ig	88%

1. Ábra: Beérkezett támogatási kérelmek és támogatott projektek darabszáma

2. Ábra: Beérkezett támogatási kérelmek és támogatott projektek összege (milliárd Ft)

Beérkezett támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint

A vármegyei keretből 38,7 milliárd Ft standard eljárásrendben, 53,4 milliárd Ft kiemelt eljárásrendben – beleértve az FVS felhívásokat – került, illetve kerül meghirdetésre.

Érdemes megvizsgálni, hogy a standard eljárás alá eső támogatási kérelmek esetében hogyan alakult a beérkezett támogatás igény a rendelkezésre álló kerethez viszonyítva az ITP-ben meghatározott fejlesztési zónákban. Az alábbi 3. táblázatban az látható, hogy az igényelt támogatás minden zónában meghaladta az ITP 6.0 verzió alapján rendelkezésre álló forrást, de a túligénylés aránya sehol sem haladta meg a 20%-ot. Jelentősebb arányú túligénylés az Egyedi fejlesztési zóna és a Turizmusfejlesztési zóna esetén azonosítható. Ennek hátterében egyrészt az érintett térségek jelentős fejlesztési szükségletei, másrészt a projektgazdák részéről megmutatkozó magas pályázati aktivitás áll. Az Egyedi fejlesztési zónában elsősorban az aprófalvas településszerkezetből és a területi felzárkóztatási igényekből fakadó fejlesztések jelentek meg nagy számban, míg a Turizmusfejlesztési zónában a térség kedvező turisztikai adottságai és a turizmus gazdaságélénkítő szerepe eredményezett fokozott projektigényt.

3. táblázat. Beérkezett támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint

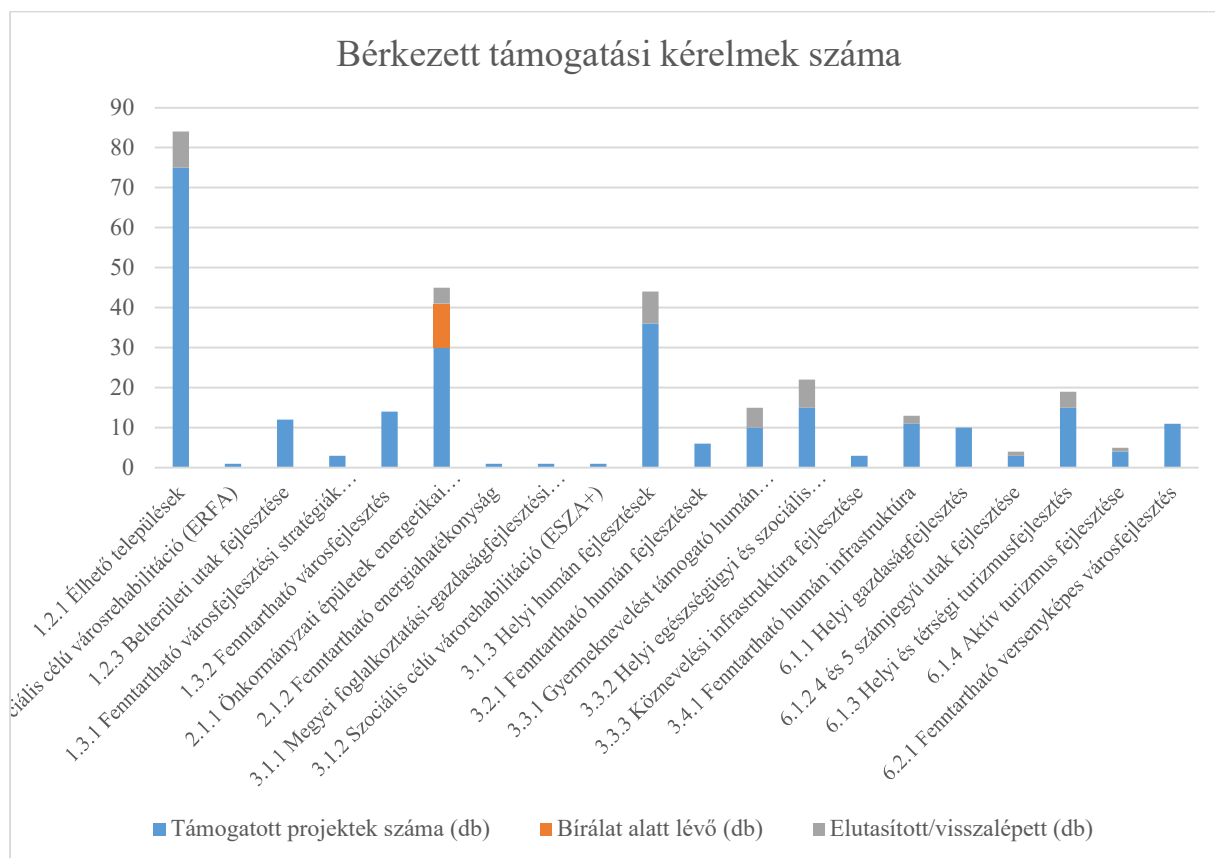
	ITP keret (Ft)	Igényelt támogatás (Ft)	Túligénylés aránya (%)
<i>Standard eljárás</i>	38 725 202 454	43 466 280 525	112,24%
Sellyei járás	3 643 000 000	3 887 218 768	106,70%
Hegyháti járás	3 591 000 000	3 686 232 079	102,65%
Pécs-Mohács növekedési centrum zóna	8 427 000 000	8 719 772 072	103,47%
Egyedi fejlesztési zóna	10 372 570 302	12 411 461 778	119,66%
Turizmusfejlesztési zóna	12 053 227 244	14 123 595 828	117,18%

Beérkezett támogatási kérelmek felhívások szerint

Felhívások témája szerint csoportosítva a támogatási kérelmeket látható, hogy a három legnépszerűbb felhívás az 1.2.1 Élhető települések (84 db kérelem), a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (45 db kérelem) és a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések (44 db kérelem) volt. Az Élhető települések felhívás magas népszerűsége annak köszönhető, hogy széles körben biztosított lehetőséget települési infrastruktúra- és közterületfejlesztések megvalósítására, amelyek iránt a vármegye településein jelentős fejlesztési igény mutatkozott. Az energetikai korszerűsítési felhívás esetében az önkormányzati fenntartási költségek csökkentésének igénye, valamint az energiahatékonysági szempontok erősödése ösztönözte a projektgazdákat. A helyi humán fejlesztések iránti magas érdeklődést pedig a társadalmi

felzárkóztatást, közösségfejlesztést és szolgáltatásfejlesztést célzó programok iránti folyamatos térségi igény indokolta.

3. ábra: Beérkezett támogatási kérelmek felhívások szerint

A 2025.12.31-ig bezárólag elbírált kérelmek 86%-a nyert támogatást. A 4.táblázatban látható, hogy a húsz megjelent felhívás közül tizenkettő esetében sikerült minden beérkezett kérelmet támogatni. Az elutasítás arány a 3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése és a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése felhívásoknál volt a legmagasabb. Az elutasítás oka jellemzően forráshiányra vezethető vissza, vagyis az igényelt támogatás összege, meghaladta a felhíváson rendelkezésre álló forráskeretet.

4. táblázat: Támogatott projektek aránya felhívásonként

Felhívás	Támogatott projektek aránya
1.2.1 Élhető települések	89%
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	100%
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	100%
1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	100%
1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	100%
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	88%
2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	100%
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	100%
3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	100%
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	82%
3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	100%
3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	67%
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	68%
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	100%
3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	85%
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	100%
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése*	75% (100%) *
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	79%
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	80%
6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	100%
Összesített átlag	86%

* A Magyar Közút Nonprofit Zrt. három projektjéből egyet visszavont, majd később újra beadott. A tényleges támogatási arány ezért 100%.

A következőkben figyelmen kívül hagyjuk a kiemelt eljárásrend alá eső felhívásokat és ezek nélkül vizsgáljuk meg, hogy mely tématerület iránt volt arányaiban a legnagyobb túligénylés a rendelkezésre álló kerethez képest. A következő táblázat alapján a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése témájában kiugróan magas volt a túligénylés aránya, kb. 40%-kal, közel 1 milliárd Ft-tal haladta meg az igényelt támogatás a rendelkezésre álló forrást. Összegeben és nem arányában nézve az 1.2.1 Élhető települések hiánya ennél is magasabb, kb. 1,3 milliárd Ft volt. A skála másik végén, a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés és a 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés felhívások esetén az igényelt támogatás nem éri el az ITP-ben ehhez rendelt forrást, aminek oka a Baranya Vármegyei Önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett részére allokált forrás elérhetősége, melyről a későbbiekben részletesebben is írunk. Standard eljárásrendben jelent meg a 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése, valamint a 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése felhívás, de ezek esetében csak egy-egy

kiemelt kedvezményezett (Klebensberg Intézményfenntartó Központ, illetve Magyar Közút Nonprofit Zrt.) nyújthatott be támogatási kérelmet, így az igényelt támogatás igazodott a rendelkezése álló forráshoz.

A fenti 4. és a következő 5. táblázat két különböző szempont szerint vizsgálja, hogy a rendelkezésre álló forrás milyen lehetőséget adott a beérkezett kérelmek támogatására. Az előző 4. táblázat azt mutatja be, hogy a támogatási kérelmek hány százaléka nyert támogatást. A 100%-nál kisebb érték jelenti azt, hogy nem nyert minden projekt. Az elutasítás oka jellemzően forráshiány volt. Az. 5. táblázatban azt látjuk, hogy egyes felhívásoknál eléri-e, illetve milyen összegben és arányban haladja meg a keretet az igényelt támogatás. Mindkét táblázatból látható, hogy a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése, a 1.2.1 Élhető települések, a 3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése, a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések, a 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése és az 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése esetében az igény meghaladta a vármegyében rendelkezésre álló lehetőséget. A két táblázat esetében egy esetben látható ellentmondás: a 6.1.3 felhívás esetében nem volt lehetőség minden projektet támogatni, miközben az igényelt támogatás nem érte el a forráskeretet. Enne oka, hogy a felhíváson a vármegyei önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett részére forrás került elkülönítésre, azonban az értékelés időpontjáig a vonatkozó felhívás nem jelent meg.

5. táblázat: Igényelt támogatás standard eljárásrendbe tartozó felhívásoknál

Felhívás*	Igényelt támogatás/ felhívás forráskerete (%)	Forráskeret és igényelt támogatás különbsége (Ft)
1.2.1 Élhető települések	113,32%	-1 310 882 121
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	100,00%	0
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	99,87%	805 454
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	100,49%	-33 810 365
3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	100,00%	0
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	108,80%	-618 143 723
3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	109,82%	-225 781 575
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	139,39%	-965 027 311
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	99,93%	548 060

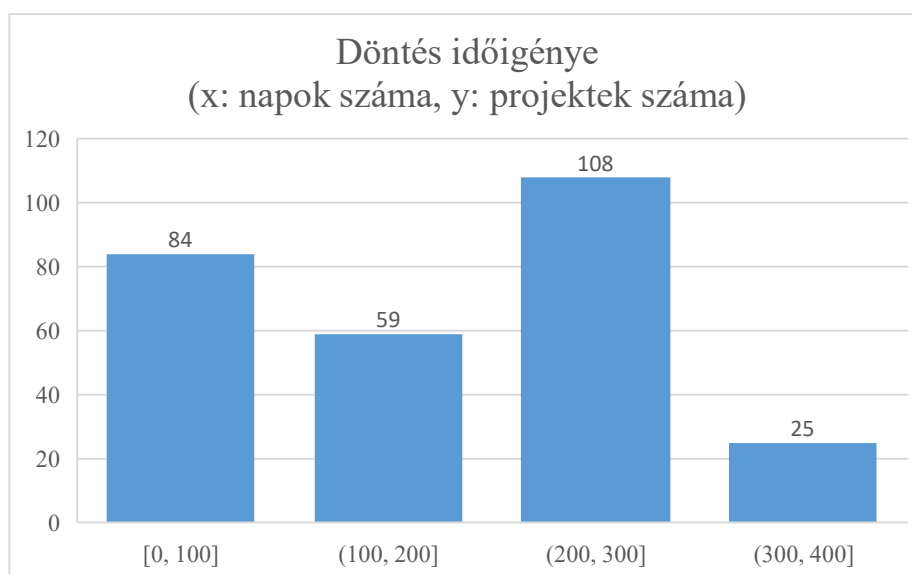
Felhívás*	Igényelt támogatás/ felhívás forráskerete (%)	Forráskeret és igényelt támogatás különbsége (Ft)
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	64,35%	2 938 015 255
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	100,00%	0
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	83,45%	1 340 175 788
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	106,08%	-190 855 184

Döntés időtartama

A támogatási kérelem benyújtása és a támogatói döntés között eltelt időszak vizsgálatánál figyelmen kívül hagytuk az 500 napot meghaladó döntéseket, mivel ezek esetében valamilyen rendkívül körülmény indokolta a döntés elhúzódását, például kifogást nyújtott be a döntés ellen a kedvezményezett, vagy ITP módosítást követően nyílt lehetőség adott projekt támogatására, illetve újraértékelést követően nyert támogatást adott projekt. Ezekről az adatokról megtisztított adatbázisból az látszik, hogy az átlagos döntési időtartam 189 nap, a medián érték 197 nap. Tehát a támogatási kérelem benyújtása és a döntés között jellemzően kb. fél év telik el.

84 projekt esetében 100 napon belül, 59 esetben 101 és 200 nap között, 108 esetben 201 és 300 nap között született döntés.

4. ábra: Döntés időigénye

Elutasított támogatási kérelmek

A következőkben a standard eljárás során elutasított pályázatokat nézzük meg egyrészt fejlesztési zónák, másrészt felhívások szerint.

Elutasított támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint

A standard eljárás keretében beérkezett támogatási kérelmek közül 27 db került elutasításra, 3,7 milliárd Ft igényelt támogatás értékben. A beérkezett támogatási igényhez viszonyítva ez 8,5% elutasítás arányt jelent. Darabszámban, értékben és arányában is a Pécs-Mohács növekedési centrum zónában és az Egyedi fejlesztési zónában található a legmagasabb elutasítás, de az elutasítás aránya még ezek esetében sem éri el a 15%-ot.

6. táblázat: Elutasított támogatási kérelmek fejlesztési zónák szerint

	elutasított projektek száma (db)	elutasított projektek összege (Ft)	elutasítás aránya a beérkezett képest
<i>Standard eljárás</i>	27	3 701 280 306	8,52%
Sellyei járás	3	302 820 123	7,79%
Hegyháti járás	1	249 994 800	6,78%
Pécs-Mohács növekedési centrum zóna	8	1 105 651 423	12,68%
Egyedi fejlesztési zóna	13	1 695 963 100	13,66%
Turizmusfejlesztési zóna	2	346 850 860	2,46%

Elutasított támogatási kérelmek felhívások szerint

A standard felhívások közül hat felhívás esetében egyetlen elutasító döntés sem született, ezek a felhívások:

- 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)
- 3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)
- 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése
- 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése
- 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése

A standard eljárás során hozott 27 db elutasítás felhívások szerinti megoszlása darabszámot és összegét tekintve a következő táblázatban látható.

7. táblázat: Elutasított támogatási kérelmek felhívások szerint

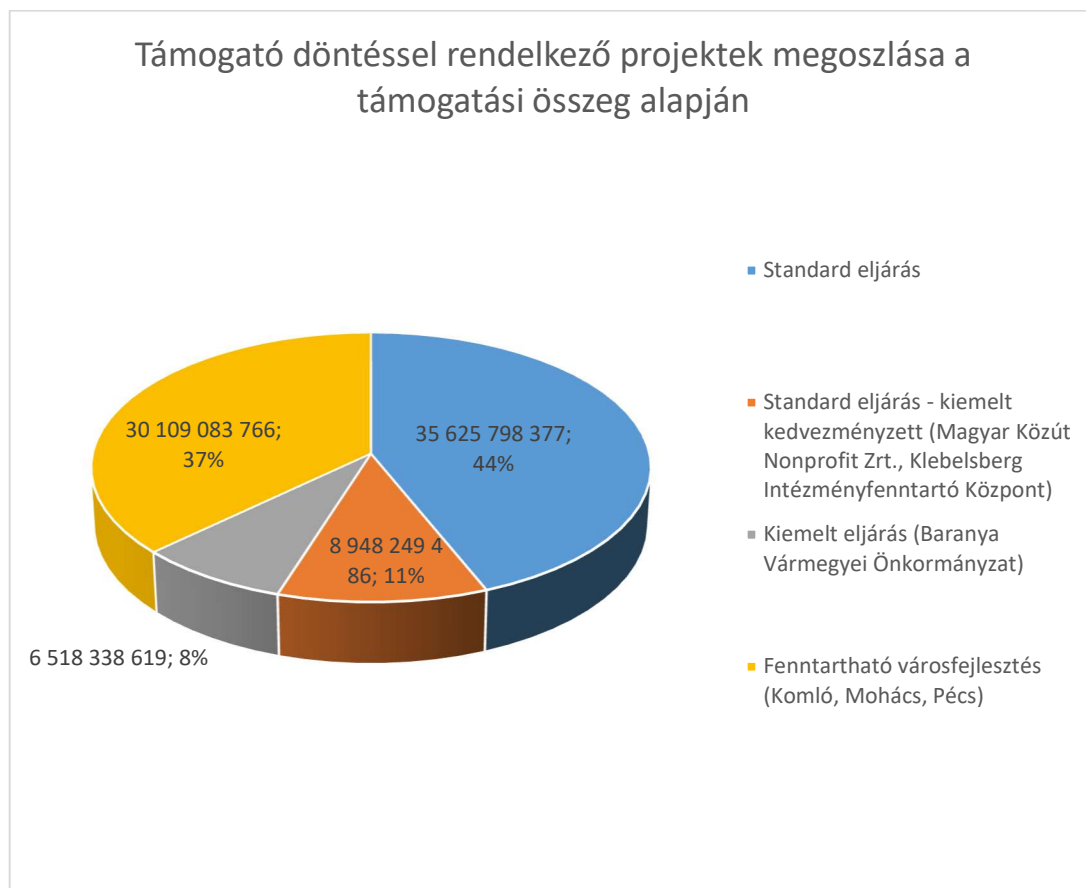
felhívás	db	igényelt támogatás (Ft)
1.2.1 Élhető települések	5	652 936 253
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2	253 944 537
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	5	674 890 986
3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	5	491 957 160
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	7	1 055 337 477
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	2	360 953 800
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	1	211 260 093
Összesen	27	3 701 280 306

Az elutasítás oka jellemzően forráshiányra vezethető vissza. A szakmai értékelés alapján kapott pontszámok szerinti sorrendben hátrébb sorolt projektek támogatására nem volt lehetőség. Elvértve egy-egy egyedi esetben fordult elő jogosulatlan, vagy szakmailag nem megfelelően kidolgozott pályázat. Rendszerszintű hiányosságot nem azonosítottunk.

Támogatott projektek

A 262 db hatályos támogatási szerződéssel rendelkező, illetve szerződéskötés alatt álló projektet forrásfelhasználási mód mentén vizsgálva a következőket állapíthatjuk meg. 207 projekt standard eljárásban, 55 projekt kiemelt eljárásban nyert támogatást. Standard eljárásban megítélt támogatás összege 44 574 047 863 Ft, kiemelt eljárásban 36 627 422 385 Ft, utóbbin belül 30 109 083 766 Ft a fenntartható városfejlesztéssel érintett három település (Komló, Mohács, Pécs), 6 518 338 619 Ft a Baranya Vármegyei Önkormányzat támogatása. Standard eljárás keretében, de kiemelt kedvezményezettként nyert támogatást a Magyar Közút Nonprofit Zrt., Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Standard eljárásban az átlagos projektenkénti támogatás 215 millió Ft, ugyanez a mutató a kiemelt projekteknél 665 millió Ft. A kiemelt eljárásrend, illetve kiemelt kedvezményezett kör alkalmazásának indokait a hatályos ITP részleteiben tartalmazza. Az ITP hangsúlyozza, hogy azok a fejlesztések élveznek kiemelt státuszt, amelyek a vármegye egészének fejlődésére jelentős hatással vannak, illeszkednek a területfejlesztési célokhoz és a vármegyei szintű koordináció hatékonyabbá teszi a fejlesztéseket.

5.. ábra: Támogató döntéssel rendelkező projektek eljárásrend alapú megoszlása a támogatási összeg alapján

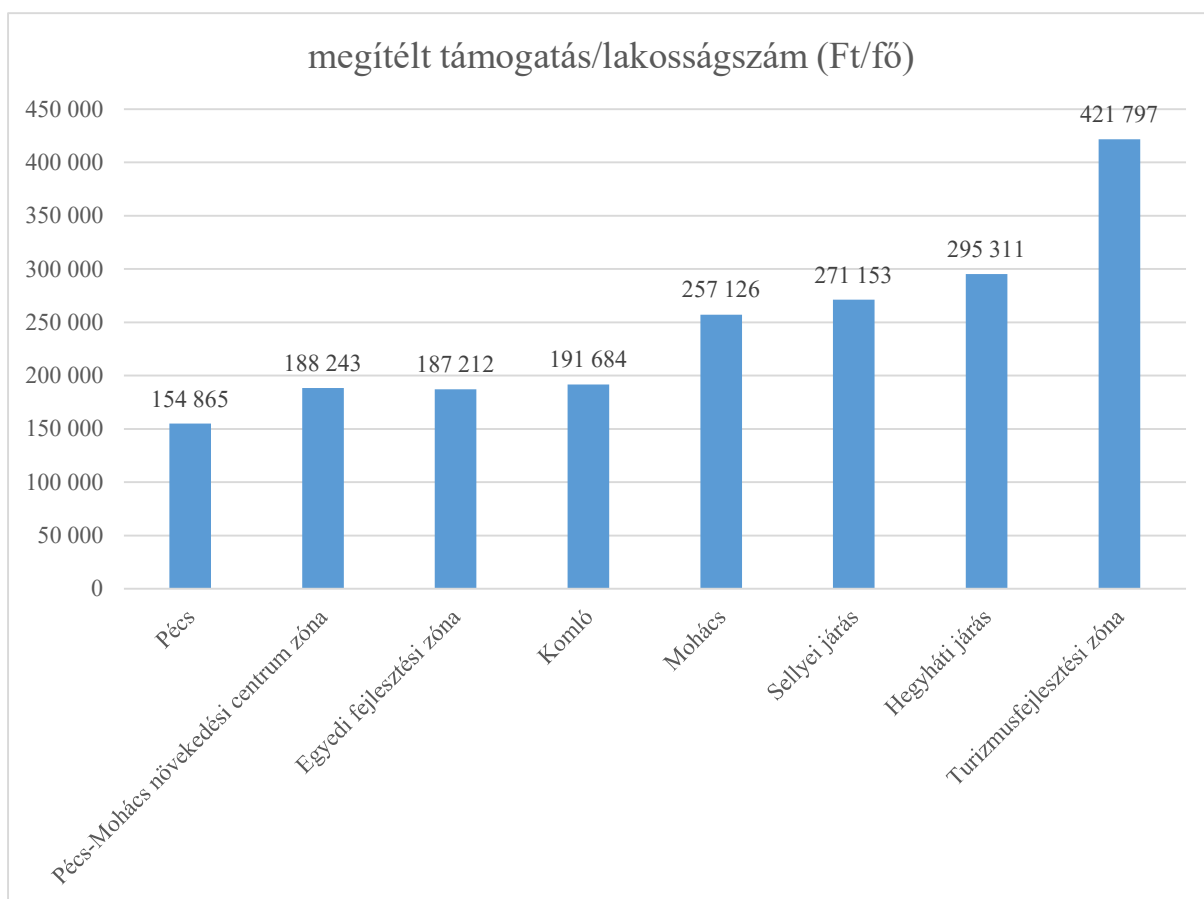

Támogatott projektek forrásfelhasználási mód szerint

Megvizsgáltuk, hogy lakosságszám arányában mekkora különbség mutatkozik az egyes fejlesztési zónák, illetve fenntartható városfejlesztési eszközzel érintett települések részére megítélt támogatás értéke között. A vizsgálathoz a KSH oldalán elérhető 2025.01.01. lakosságszámot vettük alapul. A kiemelt projektek közül a földrajzilag egyértelműen beazonosítható beavatkozásokat – például iskola fejlesztés, közút felújítás – is figyelembe vettük a zónákhoz rendelt támogatásnál. A vármegye lakosságából 173 125 fő (49%) lakik standard eljárással érintett zónában, 178 033 fő (51%) pedig FVS településen. Standard eljárás esetén 245 424 Ft támogatás jutott egy lakosra, ugyanez a mutató FVS esetében 169 121 Ft/fő. A következő diagramon látható, hogy fajlagos támogatást tekintve mind a zónákat, mind az FVS városokat nézve jelentős a különbség. A két szélső értéket nézve az eltérés aránya közel

háromszoros: 2025.12.31. napig bezárólag hozott döntések alapján Pécs MJV esetében 154 865 Ft, a Turizmusfejlesztési zónában 421 797 Ft támogatás jut egy lakosra. Jól látható, hogy arányaiban a vármegye leghátrányosabb helyzetű járásaiban (Sellyei járás és Hegyháti járás) és a déli periférián lévő települések (Turizmusfejlesztési zóna – Siklósi járás) lakosaira jutott a legnagyobb értékű támogatás. A későbbiekben településenként is vizsgálni fogjuk a fajlagos támogatást.

6. ábra: Lakosságarányos támogatás fejlesztési zónákban és az FVS városokban

Az ITP 6.0 verzióban rendelkezésre álló forrásokkal összevetve megállapítható, hogy minden fejlesztési zóna esetében megközelíti, jellemzően inkább meghaladja a rendelkezésre álló forrásteret 90%-át a megítélt támogatás összege.

8. táblázat: Keretfelhasználás aránya eljárásonként és zónák szerint

	ITP-ben rendelkezésre álló forráskeret (Ft)	Hatálya lépett szerződés és szerződéskötés alatt álló projektek megítélt támogatása (Ft)	Keret- felhasználás aránya
<i>Standard eljárás</i>	47 674 000 000	44 574 047 863	93,50%
Sellyei járás	3 643 000 000	3 337 081 787	91,60%
Hegyháti járás	3 591 000 000	3 213 277 278	89,48%
Pécs-Mohács növekedési centrum zóna	8 427 000 000	7 614 120 649	90,35%
Egyedi fejlesztési zóna	10 372 570 302	9 864 988 957	95,11%
Turizmusfejlesztési zóna	12 053 227 244	10 958 329 706	90,92%
Aktív turizmus fejlesztés	638 404 908	638 000 000	99,94%
Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	878 000 000	877 451 940	99,94%
Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság	8 070 797 546	8 070 797 546	100,00%
<i>Kiemelt eljárás</i>	44 461 000 000	36 627 422 385	82,38%
Fenntartható városfejlesztés	31 577 066 987	30 109 083 766	95,35%
<i>Komló</i>	5 169 000 000	4 134 049 907	79,98%
<i>Mohács</i>	4 267 066 987	4 098 887 787	96%
<i>Pécs</i>	22 141 000 000	21 590 000 000	97,51%
Baranya Vármegyei Önkormányzat	12 883 933 013	6 518 338 619	50,59%
ÖSSZESEN	92 135 000 000	81 201 470 248	88,13%

A Baranya Vármegyei Önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett forráslekötése az értékelés időpontjában kb. 50%-on áll. Az ITP alapján az önkormányzat kiemelt kedvezményezettként 7 tématerületen kívánt önálló fejlesztési elképzelést megvalósítani a 2021-27 TOP Plusz forrásaiból. Ezek közül támogatásban részesültek a „Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések (paktum)”, az „Aktív turizmusfejlesztés” és nagy részében a „Helyi humán fejlesztések”, illetve támogatásban részesült, de végül hazai forrásból valósult meg a Baranya Vármegyei Önkormányzat Dísztermének energetikai korszerűsítése. Az ITP-ben a „Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás”, a

„Helyi és térségi turizmusfejlesztés” és a „Helyi gazdaságfejlesztés” tárgyban elkülönített források nem kerültek még felhasználásra. A vármegyei önkormányzat tervezi, hogy a projektek újraértékelésének lezárása után az érintett kiemelt felhívásokra (6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés és 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés) pályázatot nyújt be, amennyiben a felhívások megnyitása engedélyezésre kerül.

Támogatott projektek prioritások szerint

A vármegyei ITP keret kb. 88%-a ERFA, kb. 12%-a ESZA+ típusú támogatás. A 2025.12.31-ig meghozott támogató döntések alapján az ERFA források 87%-ban, az ESZA +források 94%-ban kerültek odaítélésre. ERFA forráson mintegy 10 milliárd Ft, ESZA+ forráson 600 millió Ft felhasználható keret áll rendelkezésre.

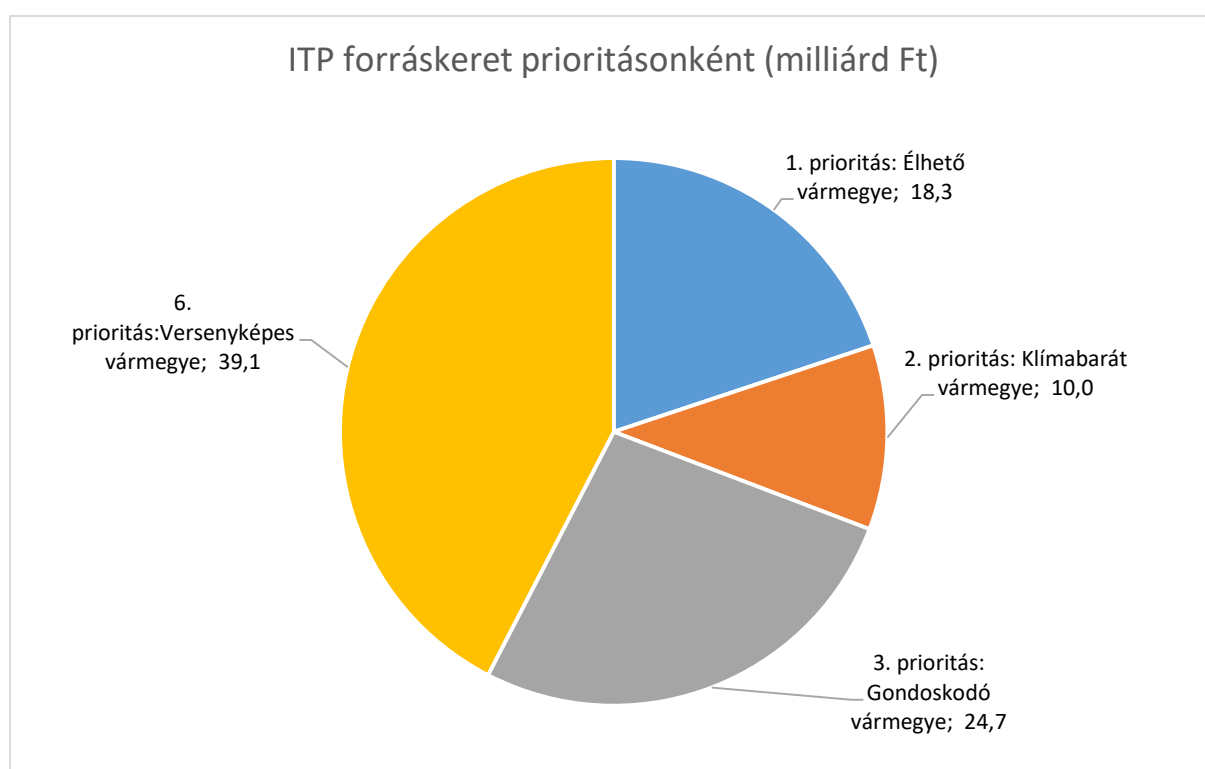
9. táblázat: Vármegyei ERFA és ESZA+ITP keret forráslekötése

	vármegyei ERFA összesen (Mrd Ft)	vármegyei ESZA összesen (Mrd Ft)	vármegyei keretösszeg összesen (Mrd Ft)
ITP keret	81,0	11,1	92,1
megítélt támogatás	70,7	10,5	81,2
keret – támogatás különbség	10,3	0,6	10,9

A következőkben prioritások mentén vizsgáljuk az ITP előrehaladását. Baranya vármegye ITP keretének legnagyobb részét, kb. 42%-át a 6. prioritás Versenyképes vármegye teszi ki. Ezen belül támogatható az önkormányzati és helyi, térségi gazdaságfejlesztési infrastruktúra (pl. üzleti infrastruktúra), a helyi gazdasághoz kapcsolódó térségi és helyi közlekedési infrastruktúra (alacsonyabb rendű utak), helyi és térségi turizmusfejlesztés, gyógyfürdőkhoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése, aktív- és ökoturisztikai beruházások. A második legnagyobb tétel a 3. prioritás Gondoskodó vármegye. A 3. prioritáson támogatható az önkormányzati közszolgáltatások biztosítása, kiemelten a gyermekjóléti alapellátás, a bölcsődei és az óvodai ellátás, a köznevelés, az egészségügyi és a szociális alapellátás területén, továbbá a vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések, a helyben történő foglalkoztatás támogatása, valamint a helyi közösségi és kulturális, sport és szabadidős humánfejlesztési, valamint felzárkózást segítő és esélyegyenlőség megteremtését célzó programok. Az 1. prioritás Élhető vármegye célja a helyi közlekedési infrastruktúra és szolgáltatások, a települési zöld és kék infrastruktúra, a klíma-alkalmazkodás, a barnamezős

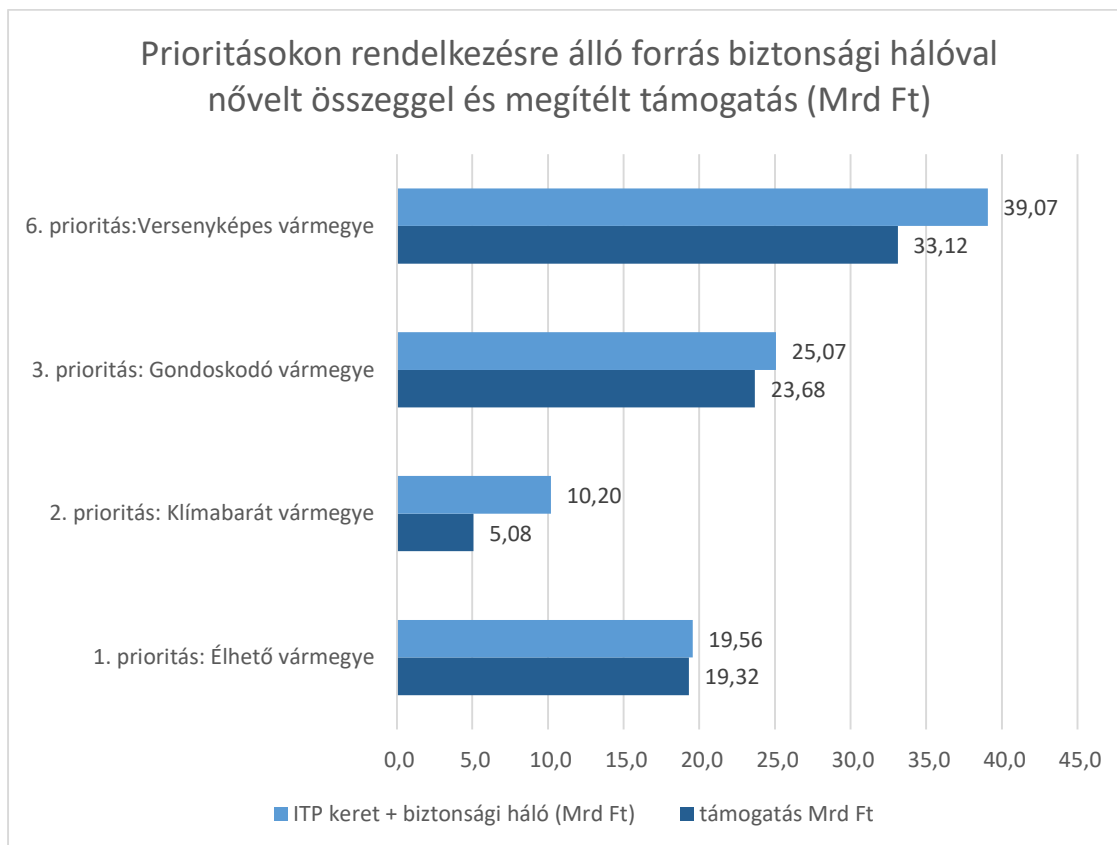
rehabilitáció, a helyi közösségi és kulturális, sport és szabadidős terek és szolgáltatások, IKT és okos település fejlesztések és a szociális városrehabilitáció támogatása. A 2. prioritás Klímabarát vármegye keretében az önkormányzati épületek és gyógyfürdők energiahatékonysági korszerűsítése, valamint a megújuló energia-felhasználás növelésére lehet pályázni.

7. ábra. ITP forráskeret prioritásonként

A következő 8. ábrán a prioritások forráskereténél figyelembe vesszük, hogy Pécs MJV részére ún. biztonsági háló lett megítélve 1,76 milliárd Ft értékben, mely összegből 1,24 milliárd Ft az 1. prioritás, 0,17 Mrd Ft a 2. prioritás, 0,35 Mrd Ft a 3. prioritáson meghirdetett felhívások forráskeretét egészíti ki. Ezt a korrekciót figyelembe véve az 1. prioritáson kb. 200 millió Ft fel nem használt forrás áll rendelkezésre. A 2. prioritáson áll rendelkezésre a legnagyobb arányban le nem kötött támogatás, ezt részletesebben kifejtjük a következő oldalalakon. A legnagyobb összegű szabad forrás a 6. prioritáson található. Ennek elsődleges oka a Baranya Vármegyei Önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett forráslekötési aránya, ahogy arról korábban már írtunk és később a felhívás szintű elemzésnél is kitérünk rá.

8. ábra: Prioritásokon rendelkezésre álló forrás és megítélt támogatás

Támogatott projektek felhívások szerint

Az ITP-ben rendelkezésre álló forráskeretet adott felhívások mentén vizsgálva megállapítható, hogy három olyan felhívás van, melyek esetében nem történt forráslekötés: 1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, 2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált), 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált). Ennek oka, hogy a felsorolt felhívások még nem jelentek meg. A 1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról jelenleg hatályos verziója szerint a megjelenés tervezett időpontja 2026. I. negyedév.

Kétszázmillió forintot meghaladó fel nem használt forrás öt felhívásnál látható:

- 2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- 3.1.3 Helyi humán fejlesztések
- 3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

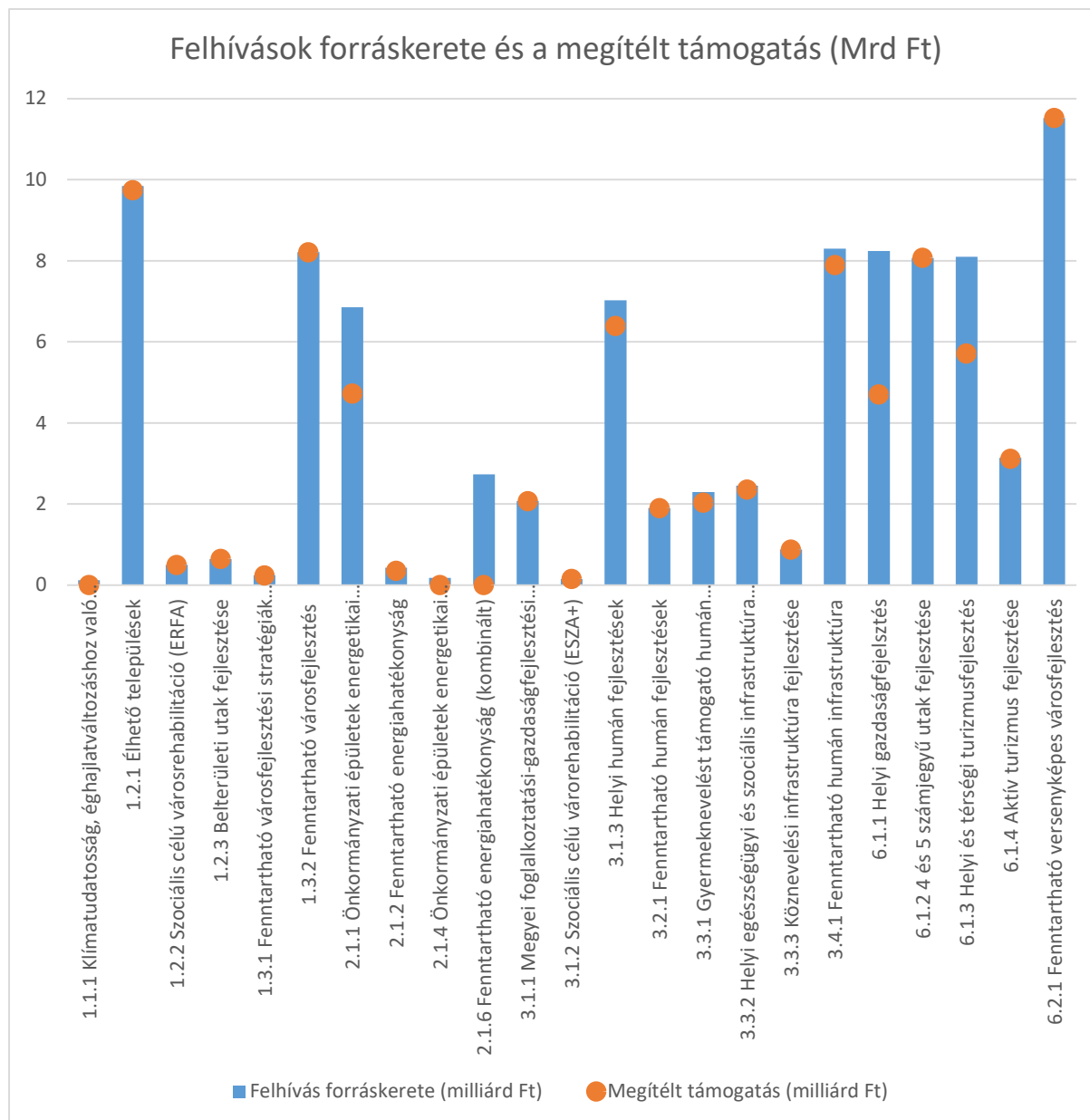
- 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés
- 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés

A 3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése felhíváson egy 1 db támogatásban részesült projekt időközben átfordult hazai forrásra, ez befolyással volt a forráslekötés összegére.

Jelentős összeg, közel 2 milliárd Ft áll rendelkezésre a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése felhíváson, de itt jelenleg bírálat alatt áll 11 db pályázat, kb. 1 milliárd Ft értékben.

A 3.1.3 Helyi humán fejlesztések, 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés és 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés esetében a Baranya Vármegyei Önkormányzat, mint kiemelt kedvezményezett részére ebből a célból elkülönített források nem kerültek lekötésre, melyről a fentiekben már írtunk.

9. ábra: Felhívások forráskerete és a megítélt támogatás

10. táblázat: Forráskeret és megítélt támogatás felhívásonként

Felhívás	Felhívás forráskerete (Ft)	Megítélt támogatás (Ft)	Forráskeret - támogatás (Ft)	Megítélt támogatás aránya (%)
1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	117 933 013	0	117 933 013	0%
1.2.1 Élhető települések	9 839 000 000	9 735 421 691	103 578 309	99%
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	500 000 000	500 000 000	0	100%
1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	644 000 000	643 194 546	805 454	100%
1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	239 999 394	239 999 394	0	100%
1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	8 217 000 606	8 205 085 852	11 914 754	100%
2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	6 852 797 546	4 726 185 704	2 126 611 842	69%
2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	431 000 000	350 998 520	80 001 480	81%
2.1.4 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	180 000 000	0	180 000 000	0%
2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	2 736 000 000	0	2 736 000 000	0%
3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2 071 000 000	2 071 000 000	0	100%
3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	150 000 000	150 000 000	0	100%
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	7 024 000 000	6 393 965 645	630 034 355	91%
3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	1 899 000 000	1 899 000 000	0	100%
3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	2 300 000 000	2 033 824 414	266 175 586	88%
3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	2 450 000 000	2 359 689 840	90 310 160	96%
3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	878 000 000	877 451 940	548 060	100%
3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	8 295 066 987	7 895 000 000	400 066 987	95%
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	8 242 000 000	4 703 984 745	3 538 015 255	57%
6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	8 070 797 546	8 070 797 546	0	100%
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	8 100 000 000	5 708 870 412	2 391 129 588	70%
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése	3 138 404 908	3 117 999 999	20 404 909	99%
6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	11 519 000 000	11 519 000 000	0	100%
Összesen	93 895 000 000	81 201 470 248	12 693 529 752	86%

Az alábbi 11. táblázatban városonként is vizsgáljuk az FVS városok számára megnyílt felhívásokat. Az ITP 6.0 verzióban a fenntartható városfejlesztési stratégiák kidolgozására (1.3.1. felhívás) rendelt keret azonos a városok által erre célra felhasznált forrásokkal. Az FVS városok adott felhíváson elnyert támogatása a további esetekben is jellemzően megegyezik a felhíváson számukra rendelkezésre álló kerettel, de néhány esetben eltérést találunk. Az 1.3.2 Fenntartható városfejlesztés felhívás esetében Komló város kb. 200 millió Ft-tal, Mohács kb. 6 millió Ft-tal kevesebb támogatás nyert el, mint adott városnak ezen a felhíváson rendelkezésre álló kerete. Mohács város kb. 80 millió Ft-tal kevesebb támogatást hívott le a 2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság felhíváson, mint a rendelkezésre álló keret. A 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság felhívás egyelőre nem jelent meg, így ennél forráslekötés nem történt, ez Pécs és Komló forrásfelhasználását érinti. Komló 400 millió Ft-tal kevesebb támogatást igényelt a 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra fejlesztésen, mint a saját kerete.

Összességében Pécs város még 2 311 000 000 Ft lehívására jogosult (ebből: 170.000.000 Ft „biztonsági háló” keretébe tartozó forrás), mely összegek megegyezik a 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) felhívás keretével. Tehát Pécs a még meg nem jelent 2.1.6 felhívás kivételével teljes egészében lekötötte a forrásait. A vizsgálat időpontjáig Komló város 1 034 950 093 Ft-tal kevesebb összegre kötött szerződést, mint a városi keret. Ebből 425 millió Ft a 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) felhívás kerete, továbbá az 1.3.2 Fenntartható városfejlesztésen 209 950 093 Ft, a 3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra fejlesztésen 400 000 000 Ft támogatást nem használt fel. Mohács város az eredeti támogatási szerződésekkel 86 081 919 Ft-ot nem kötött le a rendelkezésére álló forráskeretből, ebből a legnagyobb tétel a 2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság konstrukcióban fel nem használt kb. 80 millió Ft. A közbeszerzés során keletkezet megtakarításnak köszönhetően a megvalósítás során a TOP_PLUSZ-1.3.2-23-MO1-2024-00001 kódszámú szerződés támogatása 286 146 072 Ft-tal csökkent, ez az összeg növeli a város még felhasználható forráskeretét. A települések tájékoztatása szerint az energetikai felhívás kivételével egyelőre nem tervezik újabb támogatási kérelmek benyújtását.

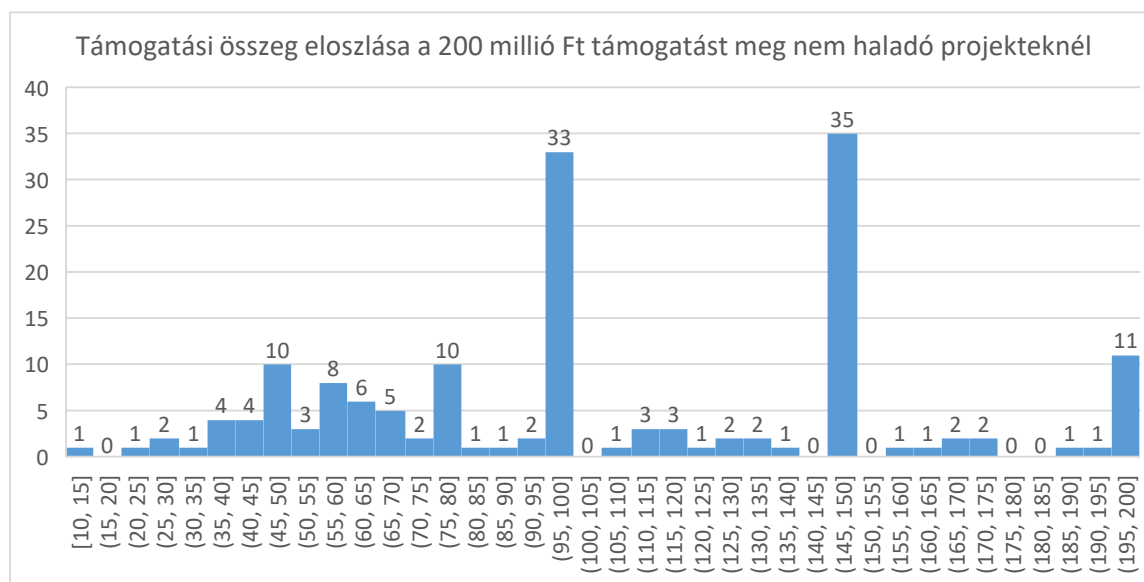
11. Táblázat: FVS városok támogatása felhívások szerint

Fenntartható város		1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása (Ft)	1.3.2 Fenntartható városfejlesztés (Ft)	2.1.2 Fenntartható energiahatékon yság (Ft)	2.1.6 Fenntartható energiahatékon yság (kombinált)	3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések (Ft)	3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra (Ft)	6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (Ft)	Fenntartható összesen (Ft)
Komló	keret	79 999 545	1 707 000 455	-	425 000 000	698 000 000	1 289 000 000	970 000 000	5 169 000 000
	igényelt támogatás	79 999 545	1 497 050 362	-	-	698 000 000	889 000 000	970 000 000	4 134 049 907
	megítélt támogatás	79 999 545	1 497 050 362	-	-	698 000 000	889 000 000	970 000 000	4 134 049 907
Mohács	keret	79 999 849	1 190 000 151	431 000 000	-	576 000 000	594 066 987	1 396 000 000	4 267 066 987
	igényelt támogatás	79 999 849	1 388 035 490*	350 998 520	-	576 000 000	594 000 000	1 287 694 093	4 276 727 952
	megítélt támogatás	79 999 849	1 388 035 490 *	350 998 520	-	576 000 000	594 000 000	1 396 000 000	4 385 033 859
Pécs	keret	80 000 000	5 320 000 000	-	2 311 000 000	625 000 000	6 412 000 000	9 153 000 000	23 901 000 000
	igényelt támogatás	80 000 000	5 320 000 000	-	-	625 000 000	8 744 644 000	9 153 000 000	23 922 644 000
	megítélt támogatás	80 000 000	5 320 000 000	-	-	625 000 000	6 412 000 000	9 153 000 000	21 590 000 000

* TOP_PLUSZ-1.3.2-23-MO1-2024-00001 kódszámú projekt támogatása a projektmegvalósítás során 965.385.490 Ft-ról 679.239.418 Ft-ra változott.

A következőkben az igényelt támogatási összeg egyik érdekességére irányítjuk rá a figyelmet. Az alábbi diagramon (10. ábra) a 200 millió Ft támogatást meg nem haladó projektek eloszlása látszik, amin jól kivehető, hogy a felhívásokban meghatározott maximálisan igényelhető támogatást sok esetben kihasználják a pályázók. Ezt mutatja a 100, illetve 150 millió Ft kiugróan magas oszlopai: Települési kékinfrastruktúra fejlesztésére 100 millió Ft, Helyi humán fejlesztésre 150 millió Ft volt az igényelhető támogatás felső korlátja.

10. ábra: Támogatási összeg eloszlása a 200 millió Ft támogatást meg nem haladó projekteknél

Forráshelyezés területi eloszlása

A korábbiakban (8. táblázat) forrásfelhasználási mód szerint már áttekintettük a megítélt támogatásokat, ebben a részben a területi eloszlását további három szempont mentén vizsgáltuk meg. Elsőként azt néztük meg, hogy hogyan oszlik meg a forrás a városok és községek között, másodikként a települések lakosságszáma alapján elemeztük a forráshelyezést, harmadik részben a vármegyén belüli területi eloszlást vizsgáltuk előbb járási, majd települési szinten.

Az elemzés során csak a területileg beazonosítható támogatást vettük figyelembe, így például a vármegyei lefedettségű 3.1.1. felhívás és a 3.1.3. felhívás kiemelt projektjeit figyelmen kívül hagytuk. Minden esetben a rendezési elv a beavatkozás helye és nem pedig a kedvezményezett személye volt. A több települést érintő beavatkozások – például kerékpárút építések, aktív turisztikai fejlesztések, 4 és 5 számjegyű közutak fejlesztése – felosztásra kerültek az érintett

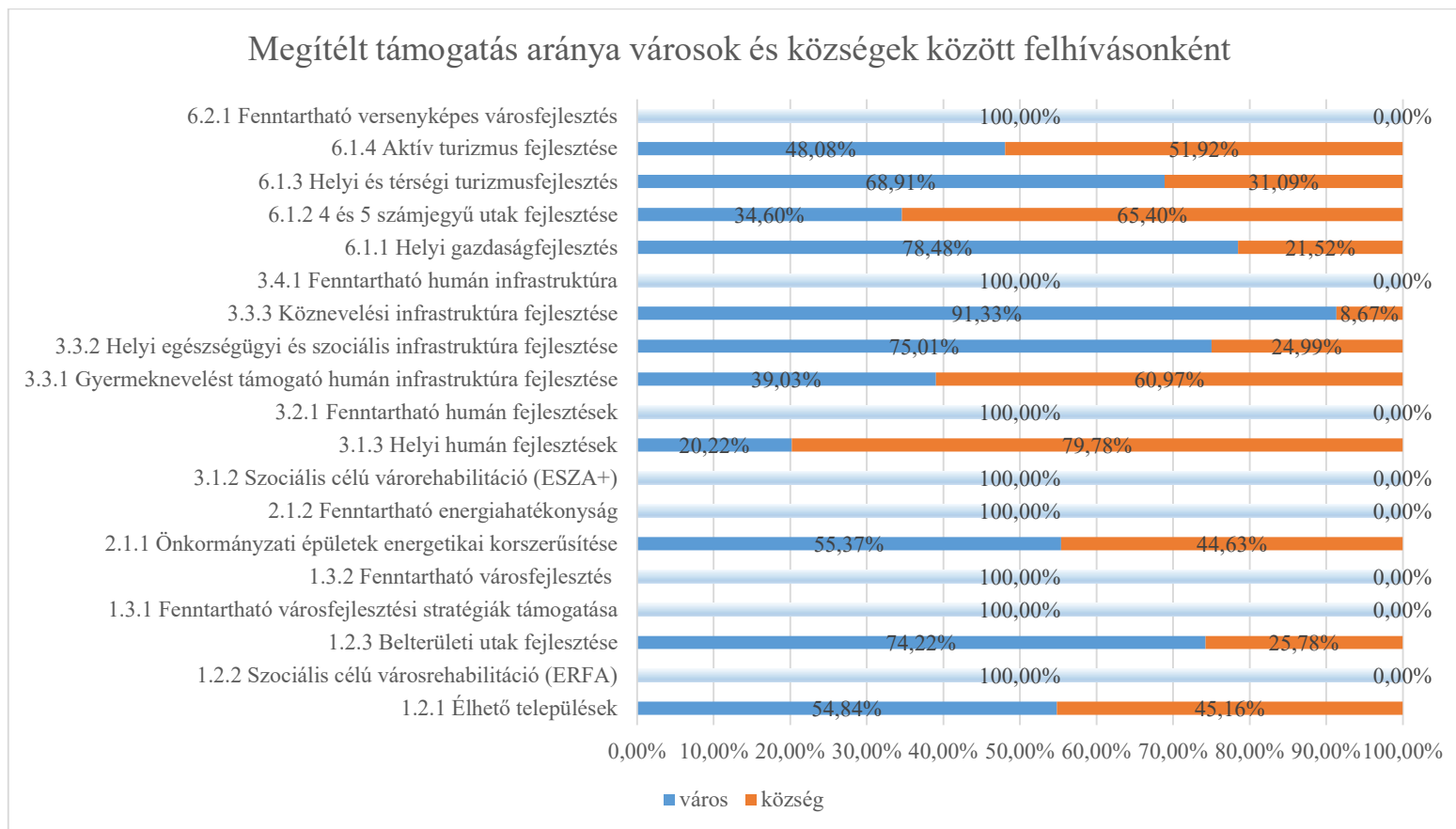
települések között. Így előfordulhat, hogy olyan település is fejlesztési helyszíneként jelenik, ami a kedvezményezettek között nem található meg, például, ha a Magyar Közút Nonprofit Zrt. fejlesztése érintette a település közigazgatási területét. A területileg pontosan beazonosítható támogatás 75,1 milliárd Ft. A következő elemzések kizárólag erre az összegre vonatkoznak.

Támogatott projektek megoszlása városok és községek között

Baranya vármegye 301 településen a KSH adatbázis szerint 2025.01.01-én 351 158 fő élt. Ebből 65,5%, kb. 230 ezer fő városokban, 34,5%, kb. 121 ezer fő községekben. A területileg beazonosítható 75,1 milliárd Ft megítélt támogatás 72,8%-a városban, 27,2%-a községben került, illetve kerülhet felhasználásra. Előbbi számokat összevetve tehát megállapítható, hogy a városok nagyobb arányban részesültek támogatásban, mint amekkora lakosságszámot képviselnek. Ennek több oka is lehet, melyek közül most csak kettő emelünk ki. A TOP PLUSZ felhívások között nyolc olyan is szerepelt, amire kizárólag csak városi rangú település pályázhatott, ezekre a későbbiekben kitérünk. A TOP PLUSZ forrásból fejleszthető szolgáltatások és infrastruktúrák – legyen az például ipari park, orvosi rendelő stb. – nagyobb arányban találhatók városokban, mint községekben.

A következő 11. ábrán az egyes felhívások láthatóak aszerint megbontva, hogy a megítélt támogatásból mekkora arányban jutott városba, illetve községbe. Látható, hogy többségében a községekbe jutott a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések (79,78%), a 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése (65,4%) és a 3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése (60,97%) felhívásokban megítélt támogatás. Nagyobb arányban nyertek városi helyszínek a 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése (91,33%), a 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés (78,48%), a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése (75%), a 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése (74,22%), a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés (68,91%) felhívásokon. Közel azonos arányban oszlik meg a támogatás város és község között a 1.2.1 Élhető települések, 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése és 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése felhívások esetében. Az TOP_PLUSZ-1.2.2-21, TOP_PLUSZ-1.3.1-21, TOP_PLUSZ-1.3.2-23, TOP_PLUSZ-2.1.2-21, TOP_PLUSZ-3.1.2-21, TOP_PLUSZ-3.2.1-23, TOP_PLUSZ-3.4.1-23, TOP_PLUSZ-6.2.1-23 felhívásokra csak városi jogállású települések nyújthattak be támogatási kérelmet, ezért ezeket halványabb színnel megkülönböztettük.

11. ábra: Megítélt támogatás aránya városok és községek között felhívásonként

Támogatott projektek települések mérete szerinti megoszlása

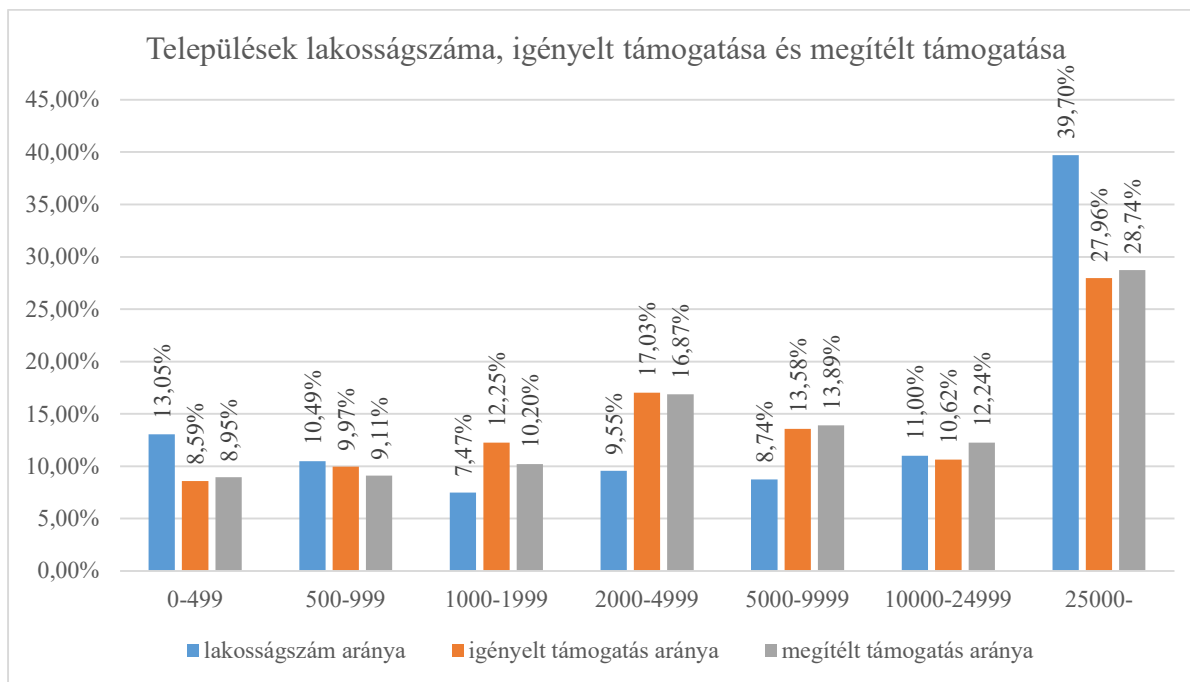
Baranya vármegye települési közül 211 db község lakosság száma nem éri el az 500 főt, további 52 községé az 1000 főt, azaz a 301 település kb. 87%-a ezer fő alatti falu. Ezeken a településeken 82 ezer ember lakik, a vármegye lakosainak 23,5%-a.

12. táblázat: A vármegye településeinek megoszlása lakosság szám szerint

lakosság szám (fő)	darabszám	darabszám aránya	lakosság szám	lakosság szám aránya
0-499	211	70,10%	45 811	13,05%
500-999	52	17,28%	36 842	10,49%
1000-1999	19	6,31%	26 229	7,47%
2000-4999	12	3,99%	33 541	9,55%
5001-9999	4	1,33%	30 702	8,74%
10000-24999	2	0,66%	38 621	11,00%
25000-	1	0,33%	139 412	39,70%
Összesen	301	100,00%	351 158	100,00%

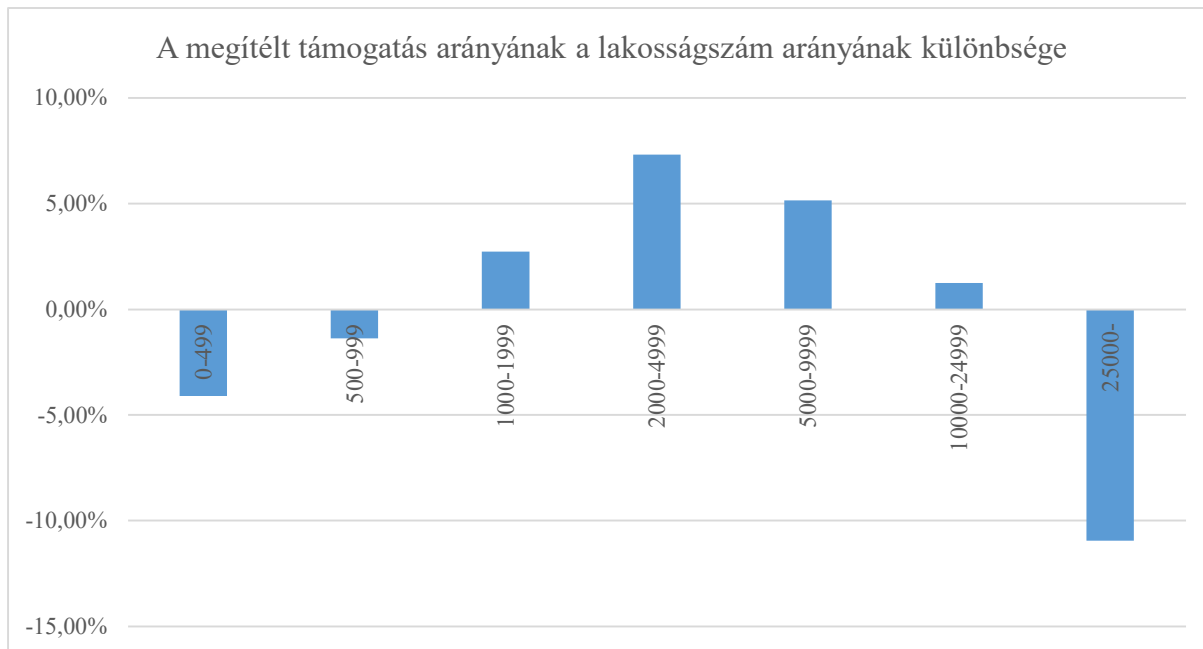
Megvizsgáltuk, hogy a települések lakosság száma és a TOP PLUSZ keretében elnyert támogatás között milyen összefüggés található. Az alábbi 12. ábrán az látható, hogy a vármegye lakosságának hány százaléka él 500 fő alatt, 500-1000 fő közötti stb. településen, illetve a TOP PLUSZ keretében igényelt és megítélt támogatások milyen arányban jutnak ezekre a településekre. A támogatási kérelmekről hozott elutasító, vagy támogató döntésektől függően a megítélt támogatás aránya némileg eltér az igényelt támogatástól. Például a teljes vármegyei szinten igényelt támogatásból 10,62% érkezett be 10.000 és 25.000 fő közötti településekről, ugyanakkor a támogató döntések alapján a vármegyében megítélt támogatások 12,24%-a került 10.000 - 24.999 lakosság számú településre. Jól kivehető, hogy az 500 fő alatti falvakba kevesebb támogatás jut, mint az lakosságarányosan indokolt lenne, az 500-999, illetve 10000 - 24999 lakosú településeken a támogatás nagyjából arányos a lakosságszámmal, míg az 1000 és 9999 lakosság szám között nagyobb arányú a támogatás, mint a vármegyén belüli lakosok aránya. A legnagyobb eltérés Pécs esetében azonosítható. A megyeszékhelyen él a vármegye lakosságának 39,7%-a, ugyanakkor az eddig meghozott döntések alapján a vármegyei ITP keret mindössze 28,7%-a jut a városba.

12. ábra: Települések lakosság száma, igényelt támogatása és megítélt támogatása

A 13. ábra a fenti adatokat szemlélteti más módon. Ezen is jól látható, hogy lakosságszámhoz viszonyítva elsősorban a 2000 és 4999, valamint az 5000 és 9999 fő közötti települések jutnak nagy arányban TOP PLUSZ támogatáshoz.

13. ábra: A megítélt támogatás arányának a lakosságszám arányának különbsége

Megvizsgáltuk azt is, hogy település méretétől függően milyen témájú felhívás keretében nyertek támogatást. Az alábbi 14. ábrán minél világosabb kék egy sor, annál nagyobb arányban nyertek támogatást kistelepülések és minél sötétebb kék annál nagyobb arányban nagy lélekszámú városok. A sárga/narancssárga színnel jelölt felhívásokra csak FVS települések (Komló, Mohács, Pécs) voltak jogosultak pályázatot beadni. (A 6.1.2 és 6.1.4 felhívásokon támogatott projektek részben FVS városokat és érintenek.) Az így kapott eredményt összevetettük azzal, hogy a felhívások területspecifikus (TSM) mellékletében szereplő területspecifikus értékelési szempontjai között megjelent-e a település lakosságszáma, vagy státusza (község/nagyközség/város/járasközpont), mint előnyben részesített tényező.

Az 1.2.1 Élhető települések felhívás más felhívásokhoz képest viszonylag egyenletes megoszlást mutat, minden településméretben valósultak meg ilyen projektek. Az eloszlás összhangban van azzal, hogy TSM-ben nem találunk településméretre vonatkozó preferenciát.

Az 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA) és 3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+) csak egy városban, Szigetváron valósul meg, ami egyezik azzal a TSM-ben is szereplő vármegyei célkitűzéssel, hogy ebben a felhívásban nagyobb lakosságszámú település előnyben részesült.

Az 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése inkább nagyobb lakosságszámú településekre jellemző. A TSM alapján az alacsonyabb lakosságszámú települések előnyben részesültek, de ezekről a településekről kis elemszámú kérelem érkezett, így lehetőség volt a városi projektek támogatására. A célkitűzés és a tényleges eloszlás közötti eltérés vélhetően abból adódik, hogy nagyobb települések sokkal nagyobb úthálózatot kezelnek, mint kis települések, így a fejlesztési igényeik is nagyobbak.

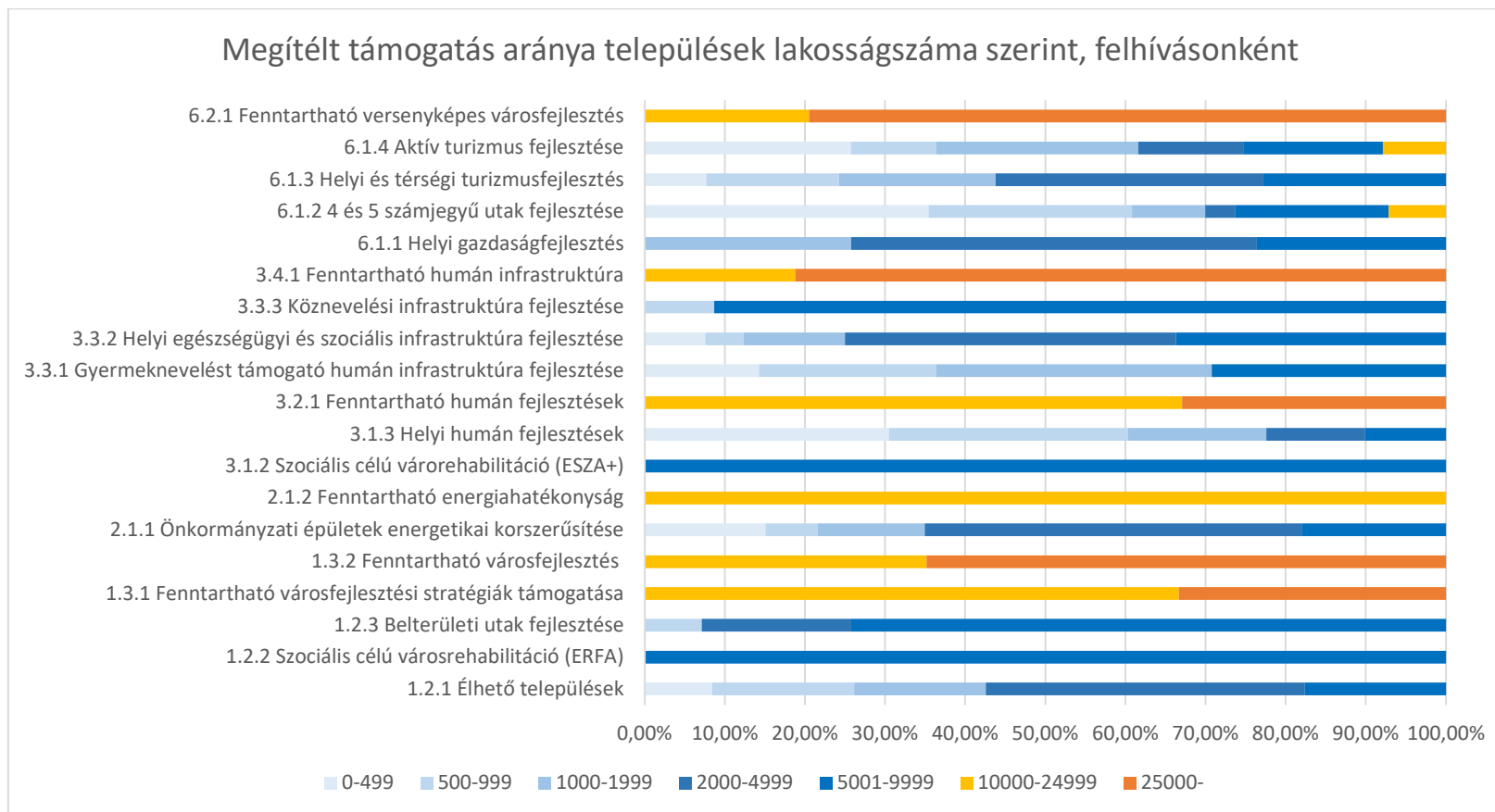
A 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése minden településtípuson előfordul, a legnagyobb arányban 2000-4999 fő közötti településeken. A TSM alapján az alacsonyabb lakosságszámú települések előnyben részesültek, de a rendelkezésre álló forrás alapján lehetőség nyílt egy kivétellel valamennyi jogosult pályázat támogatására, így településmérettől függetlenül megvalósulhatnak a projektek.

A 3.1.3 Helyi humán fejlesztések sokkal nagyobb arányban valósulnak meg 1000 fő alatti, mint annál nagyobb településeken, ami teljes összhangban áll a vármegye célkitűzésével és a TSM-ben szereplő terület preferenciával.

A 3.3.1 Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztés, a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztés és a 3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztés inkább nagyobb településekre jellemző, a pontozótábla alapján előbbi két felhívás esetében a nagyközség/város/járasközpont státuszú, utóbbi felhívás esetében a nagyobb lakosságszámú települések részesültek előnyben, így megállapítható, hogy a vármegyei ilyen vonatkozású területi célkitűzései teljesültek.

A 6. prioritáson belül a 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés felhíváson inkább nagyobb települések nyertek, ami összhangban van TSM azon szempontjával, hogy a nagyközség/város/járasközpont előnyben részesültek. A 6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése inkább kisebb településeken valósul meg, a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés és 6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése viszonylag egyenlően oszlik meg a különböző településméretek között. A 6.1.2, 6.1.3, 6.1.4 felhívások esetében a település státusza és lakosságszáma nem volt értékelési szempont. Összegezve megállapítható, hogy a fejlesztendő települések lakosságszámát tekintve a TSM értékelési szempontjai között megjelenített vármegyei célok alapvetően teljesültek.

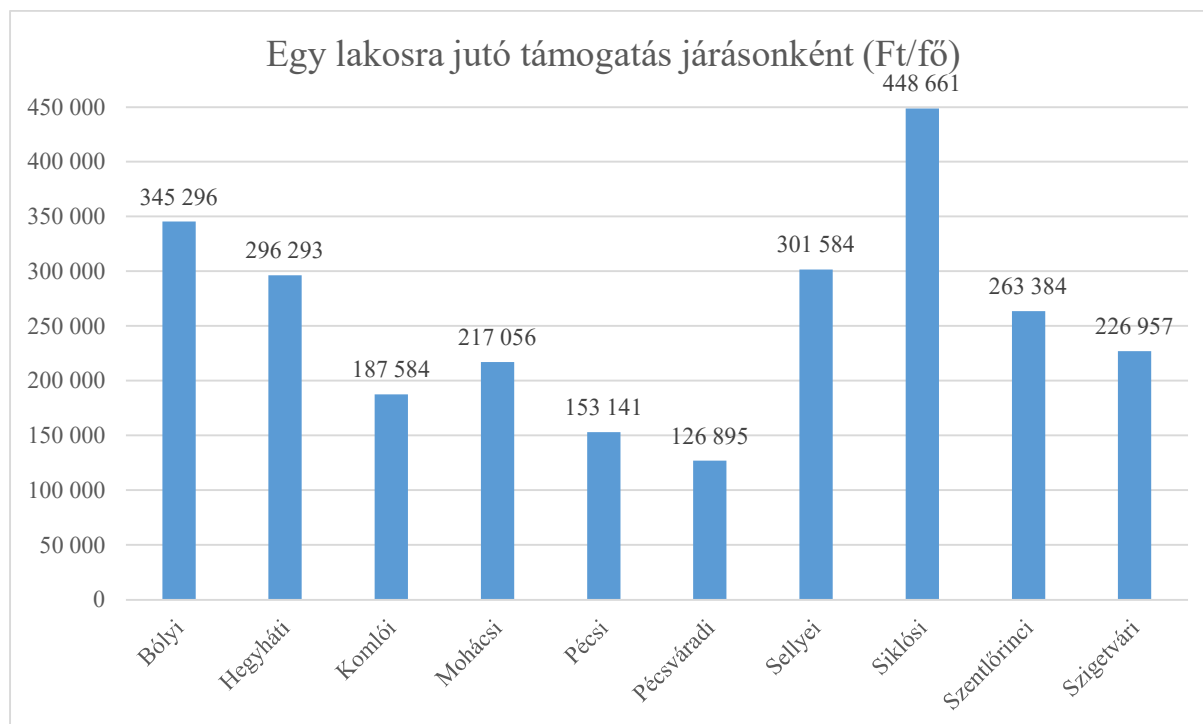
14. ábra: Megítélt támogatás aránya települések lakosság száma szerint, felhívásonként

Támogatott projektek járások szerinti megoszlása

A következőkben azt nézzük meg, hogy a járások milyen összegű fajlagos támogatás nyertek el, azaz egy lakosra vetítve mekkora támogatáshoz jutott a járás. Az alábbi diagramon látható, hogy a siklói járás kiemelkedően nagy összegben jutott támogatáshoz, az egy lakosra jutó támogatás megközelíti a 450 000 Ft-ot. A bolyi járásban meghaladja, a hegyháti és a sellyei járásban megközelíti a 300 000 Ft-ot az egy lakosra jutó támogatás. A szentlőrinci, a szigetvári és a mohácsi járásban a vármegyei átlaghoz (213 ezer Ft/fő) közeli a fajlagos támogatás. A sor végén a komlói, a pécsi és a pécsváradi járás található.

15. ábra: Egy lakosra jutó támogatás járásonként

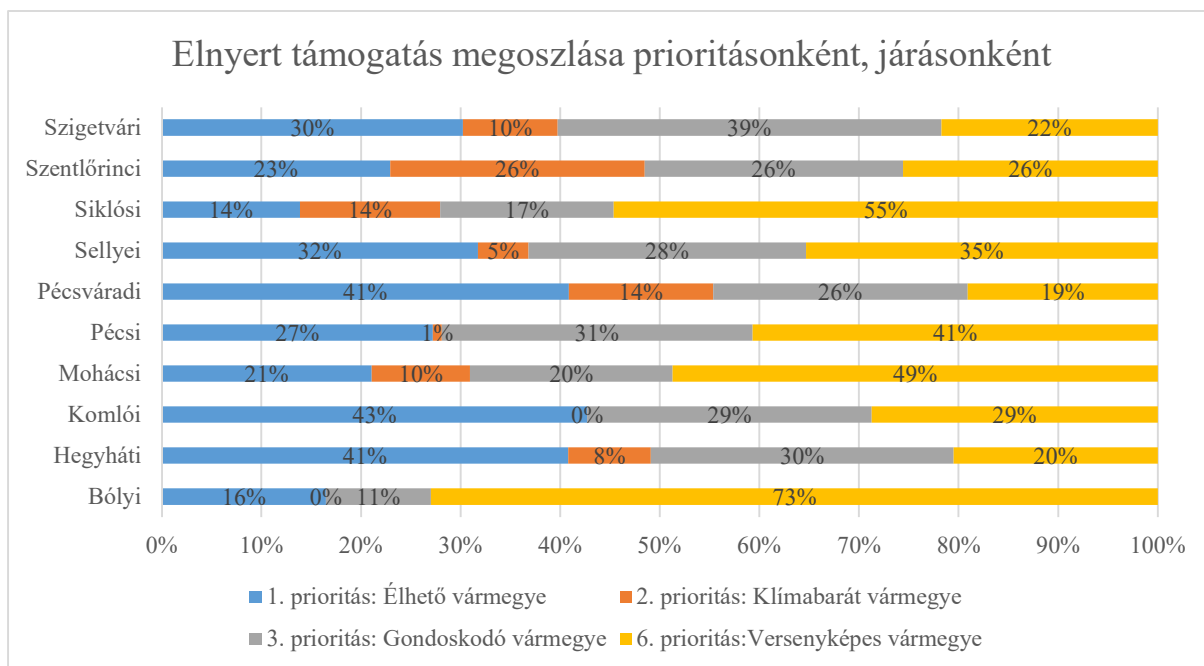

Nézzük meg, hogy az egyes járások milyen típusú fejlesztések megvalósításához nyertek támogatás. Ehhez a prioritások szerinti forrásmegoszlást vettük alapul. A kapott adatokból érdemes kiemelni, hogy a Pécs-Mohács fejlesztési tengely mentén, azaz a pécsi, bolyi, mohácsi járásban, valamint ez kiegészülve a siklói járással jóval nagyobb arányú a 6. prioritáson (Versenyképes vármegye, például iparterületek fejlesztése, turisztikai fejlesztések) elnyert

támogatás, mint a vármegye nyugati, illetve északi felén található járásokban. A vármegye fejlesztési céljainak érvényesítéséhez jó eszköznek bizonyult, hogy az ITP-ben, illetve ez alapján az egyes felhívások területspecifikus mellékletben (TSM) a felhívásra rendelkezésre álló forrást fejlesztési célterületek szerint lehetett tagolni. Ezt az eszközt eredményesen lehetett felhasználni célirányos forráskihelyezésre, például a gazdaságfejlesztési forrásokat a Pécs-Mohács zónába, a turizmusfejlesztési forrásokat a Pécs-Villányi, illetve Dél-Baranyai turisztikai térségbe, a településfejlesztési forrásokat a hátrányos helyzetű, aprófalvas, rurális térségbe irányítani.

A megítélt támogatás alapján a két LHH térségre (Hegyháti járás és Sellyei járás) relatív magas támogatás jutott az 1.2.1 Élhető települések, a 3.1.3 Helyi humán fejlesztések és a 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése felhívásokon. A Pécs-Mohács zóna (Pécsi járás egy része, Mohácsi járás, és Bólyi járás) mint növekedési centrum zóna a 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés és a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés felhívásokból jutott kiemelt összegű forráshoz, de a térségben viszonylag nagy értékben valósítanak meg 3.1.3 Helyi humán fejlesztéseket is. A vármegyei fejlesztési céljaival összhangban a Turizmusfejlesztési zóna (Siklói járás) nagy összegben részesült a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés támogatásból, de relatív nagy arányban valósítanak meg a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése projekteket is. Az Egyedi fejlesztési zónában (Pécsi járás egy része, Komlói járás, Pécsváradi járás, Szentlőrinci járás, Szigetvári járás) az 1.2.1 Élhető települések, a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése és 3.1.3 Helyi humán fejlesztések felhívásokon nyertek átlagon felüli támogatást.

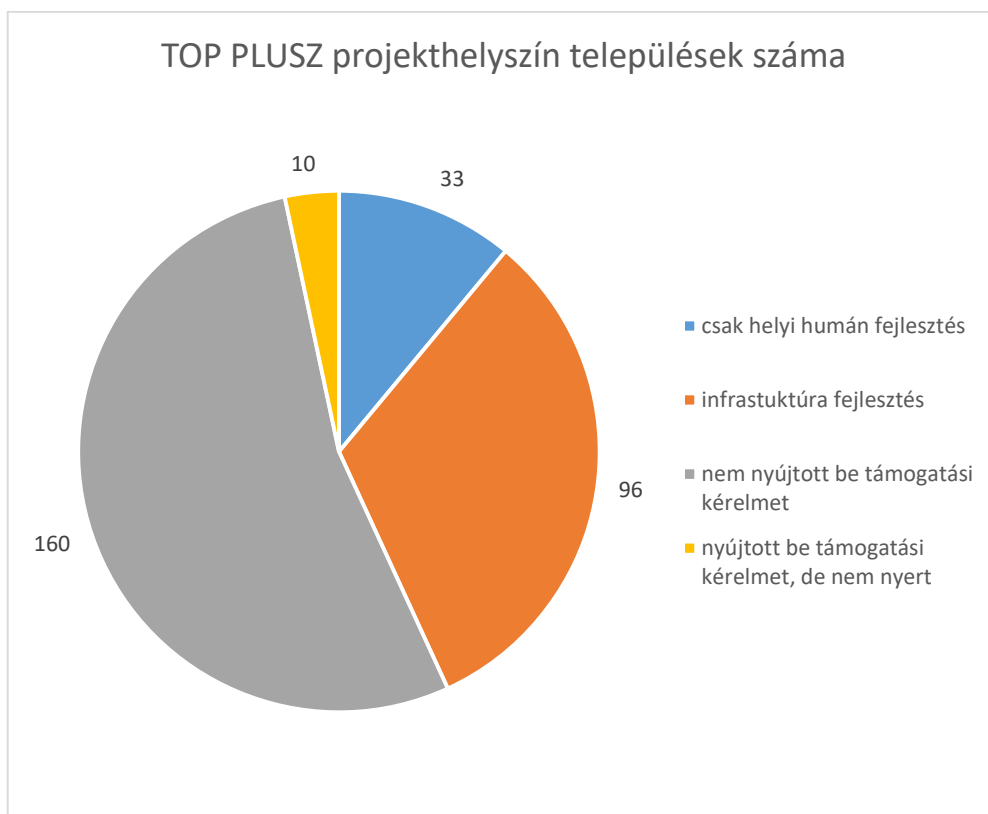
16. ábra: Elnyert támogatás megoszlása prioritásonként, járásonként

Támogatott projektek települések szerint megoszlása

A vármegye 301 települése közül 129 helyen valósul meg TOP PLUSZ-ból finanszírozott projekt, ezen belül 33 helyszínen csak a 3.1.3 felhívás szerinti helyi humán fejlesztések, 94 településen valamilyen infrastrukturális beruházás. Konzorciumvezetőként, vagy konzorciumi partnerként összesen 84 települési önkormányzat nyert el támogatást. A fejlesztéseknél a helyszín nem minden esetben egyezik meg adott település önkormányzatával, hiszen az elemzés során figyelembe vettük többek a Magyar Közút Nonprofit Zrt., egyesületek, társulások által megvalósított projekteket is, emiatt az érintett települések száma magasabb, mint a támogatást nyert önkormányzatok száma.

17. ábra: TOP PLUSZ megvalósítási helyszín települések száma

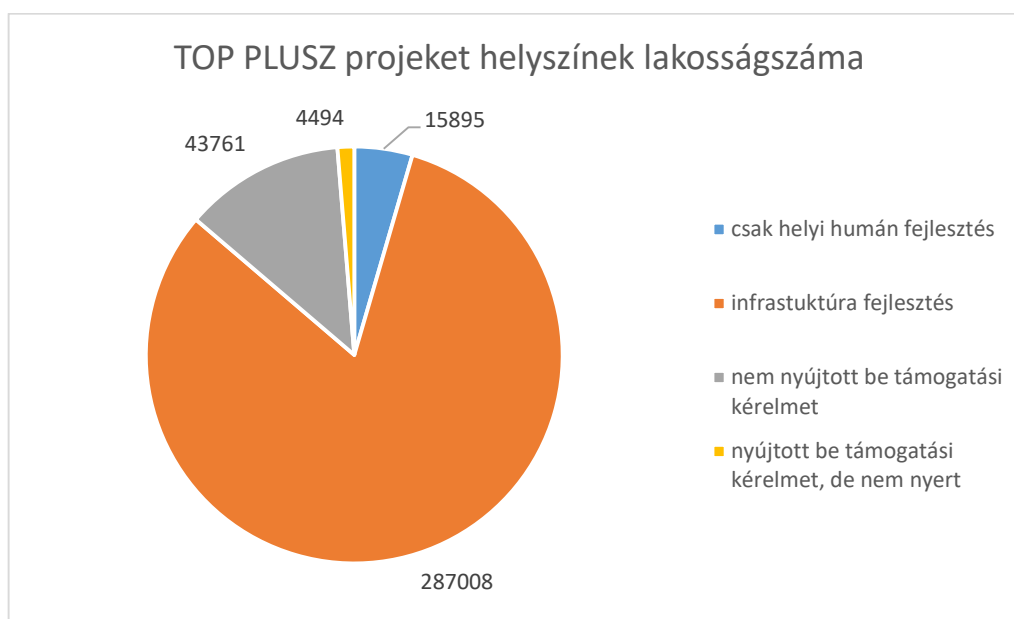

A későbbi települési lefedettséget bemutató ábrán is látható, hogy a TOP PLUSZ fejlesztések a vármegye településeinek jelentős részét elérik, ugyanakkor a projektaktivitás térségenként eltérő intenzitással jelentkezik. A projekt nélküli települések elsősorban az aprófalvas, periférikus térségekben jelennek meg, különösen a vármegye nyugati és déli részén. A támogatott projektek a városi rangú településeken és a nagyobb térségi központokban koncentrálódnak, ahol kedvezőbb intézményi, adminisztratív és projekt-előkészítési kapacitások állnak rendelkezésre. A vármegye településszerkezetére jelentős mértékben jellemző az aprófalvas településhálózat, ahol számos kistelepülés korlátozott adminisztratív és projekt-előkészítési kapacitással rendelkezik. Több esetben problémát jelentett a megfelelő szakmai előkészítettség és a projektek megvalósításához szükséges humán kapacitás biztosítása. Az is megfigyelhető, hogy több kisebb település közvetetten részesül a fejlesztések hatásaiból, például térségi hatású infrastruktúra-fejlesztések, közlekedési beruházások révén,

még akkor is, ha önálló projektgazdaként nem nyújtottak be támogatási kérelmet. Az adatok alapján ugyanakkor a településméret és ebből adódó hivatali kapacitás mellett nem azonosítható egységes rendszerszintű ok a pályázati aktivitás elmaradása mögött, mivel az jellemzően egyedi települési körülményekre, helyi fejlesztéspolitikai prioritásokra és településvezetői döntésekre vezethető vissza.

Teljesen más arányokat látunk, ha a támogatást nyert települések lakosságát is figyelembe vesszük. A vármegye lakosságának 86%-a, közel 290 ezer fő lakik olyan településen, ahol a Baranya vármegyei ITP keretében infrastruktúra fejlesztést valósítanak meg és további 12 ezer fő érintett humán fejlesztésekkel.

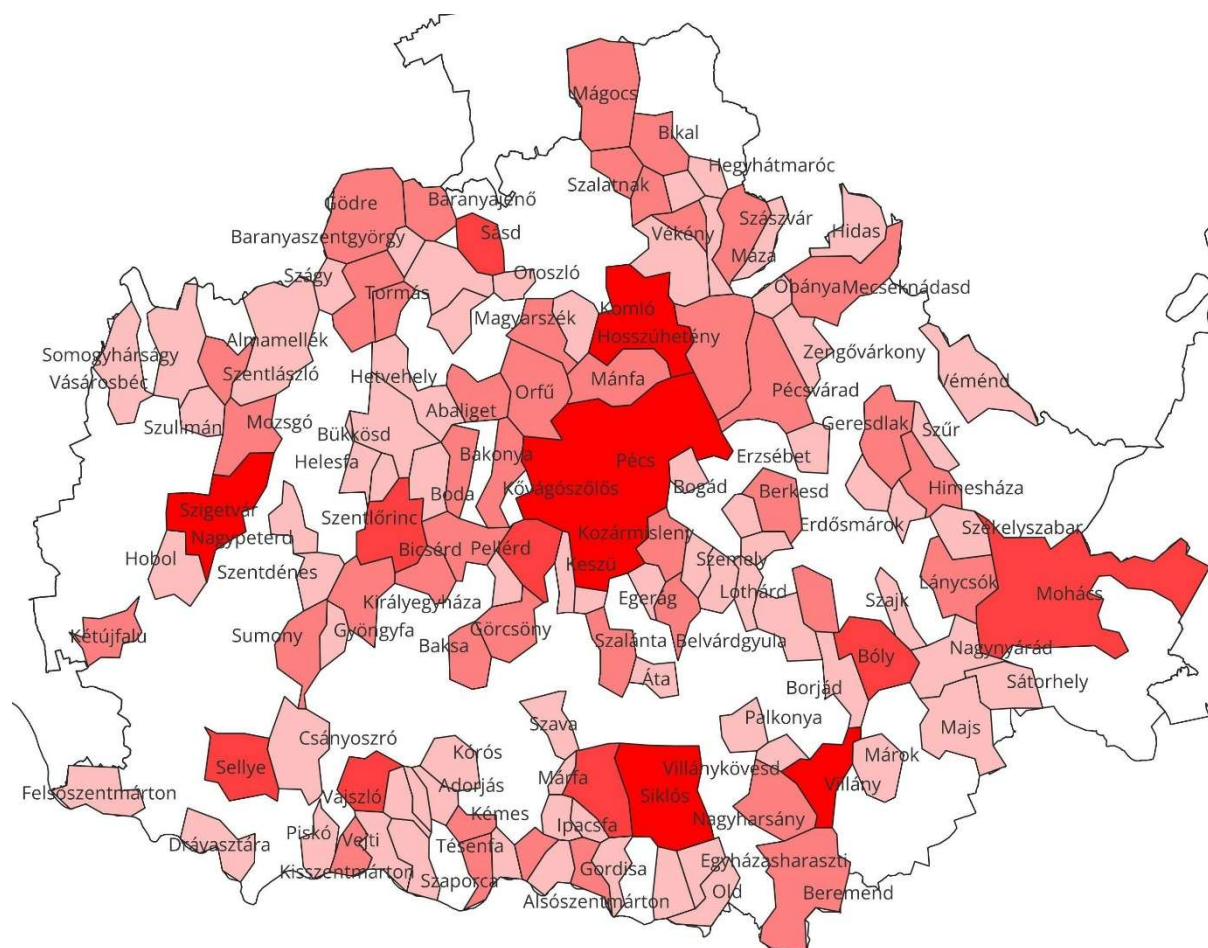
18. ábra: TOP PLUSZ projekthelyszínek lakosságszáma

A következő térképen (19. ábra) az látható, hogy mely településeken valósul meg TOP PLUSZ fejlesztés, minél sötétebb a szín, annál több projektnek helyszíne adott település. A fehérrel látható térségekben, községekben egyetlen projektet sem valósítanak meg. Ilyen nagyobb összefüggő fehér térségként rajzolódik ki egyrészt a vármegye nyugati határa, másrészt a Szigetvár-Szentlőrinc-Pécs és a Sellye-Siklós-Harkány-Villány városi tengelyek közötti aprófalvas terület. Emellett fehér zónákat látunk a hegyháti és a pécsváradi járásokban.

A térképen jól kirajzolódik, hogy a városi rangú településeken több projektet valósítanak meg, mint a falvakban (A térképen minél sötétebb a szín, annál több támogatott projektek valósítanak meg adott településen.) Ennek oka egyrészt az, hogy ezen települések térségi szerepkört látnak el és olyan szolgáltatásokat is fejlesztenek, melyek a falvakban kisebb számban állnak rendelkezésre, így a fejlesztések nem kizárólag a helyi lakosságot érintik, hanem a város vonzáskörzetét is, másrészt nagyobb tapasztalattal rendelkeznek a pályázati projektek előkészítése és megvalósítása terén, fejlettebb intézményi és adminisztratív kapacitásokkal bírnak.

49. ábra: Térkép a támogatott projektek számáról

Az alábbi 13. táblázatban láthatóak azok a települések, melyeken legalább öt projekt megvalósul.

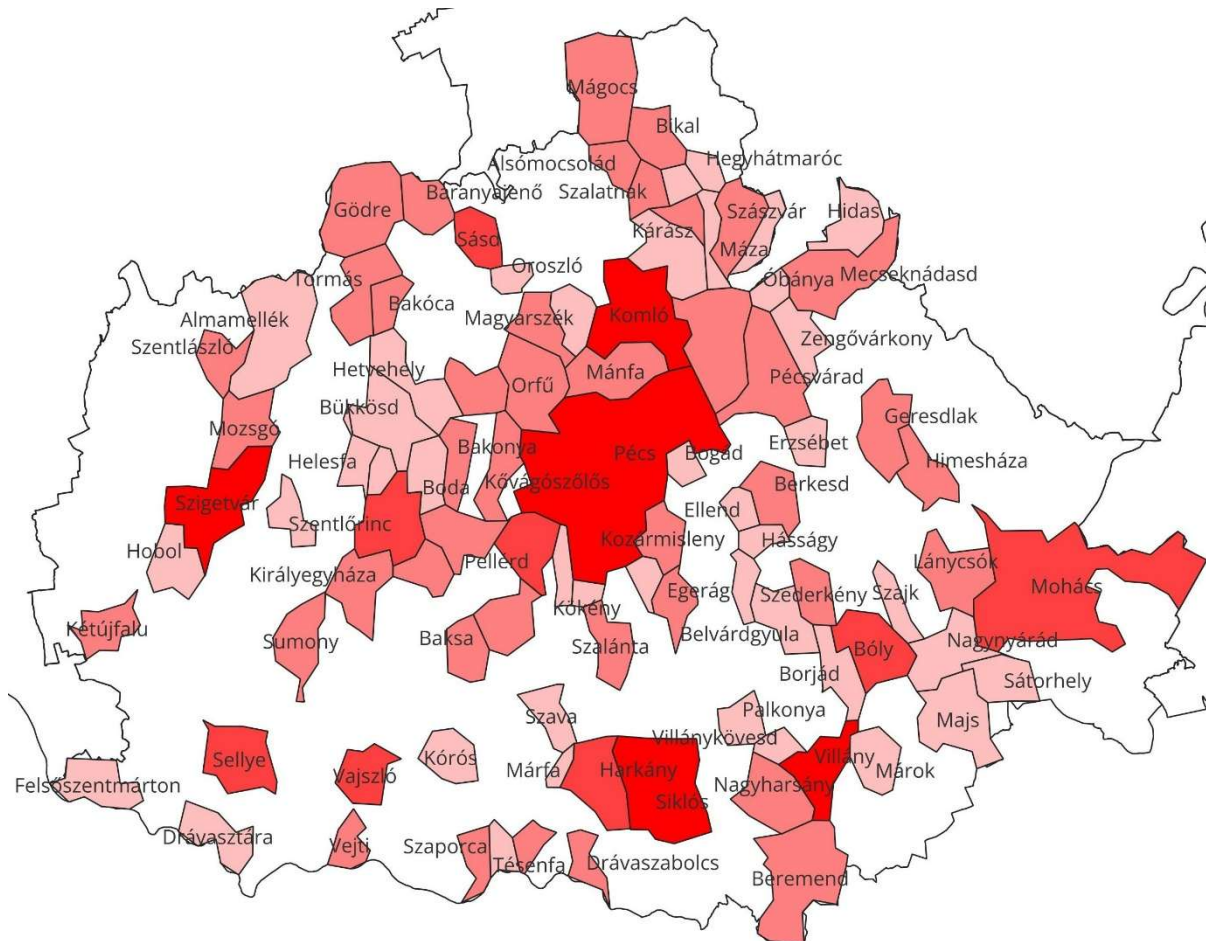
13. táblázat: Legalább öt projekttel érintett települések

helység	projekthelyszín ennyi projektben (db)	helység	projekthelyszín ennyi projektben (db)
Pécs	26	Szentlőrinc	10
Szigetvár	20	Mohács	9
Siklós	18	Harkány	7
Villány	15	Bóly	5
Komló	13	Pellérd	5
Sásd	10	Vajszló	5
Sellye	10		

Érdeemes azt is számba venni, hogy melyek azok az 500 fő feletti települések, ahol nem valósul meg TOP PLUSZ forrásból projekt, ezek csökkenő lakosságszám szerinti sorrendben a következők: Pogány, Somberek, Újpetre, Magyarbóly, Versend, Gyód, Vokány, Palotabozsok, Babarc, Cserkút, Diósvizsló, Olasz, Bár, Romonya, Máriakéménd, Töttös, Homorúd, Dencsháza. Nem azonosítható egységes, rendszerszintű oka annak, hogy ezek a települések miért nem pályáztak. A pályázati aktivitás elmaradása jellemzően egyedi települési körülményekre vezethető vissza, így például településvezetés adott időszakra vonatkozó döntéseire, vagy arra, hogy a helyi fejlesztéspolitikai prioritások megvalósítására a TOP PLUSZ, vagy inkább más program (Magyar Falu Program, Versenyképes Járás Program) nyújtott jobb lehetőséget.

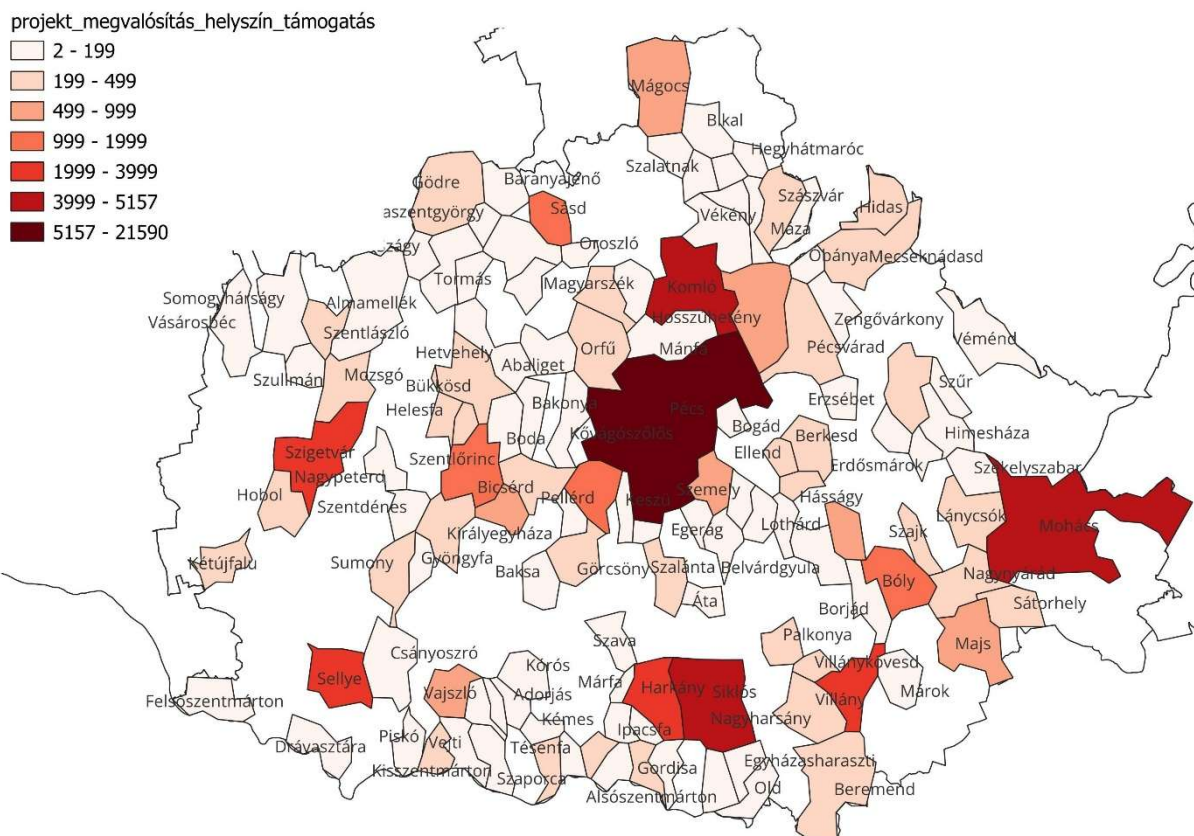
Az előző térképet elkészítettük olyan verzióban is, ahol 3.1.3. Helyi humán fejlesztési projektek nem jelennek meg, azaz csak az infrastruktúra fejlesztési helyszínek láthatóak rajta. Szembetűnő, hogy a vármegye sokkal inkább kifehéredett és mennyire meghatározóak a városok és a vonzáskörzetük.

20. ábra: Térkép a támogatott projektek számáról 3.1.3. felhívás nélkül

A megvalósuló projektek száma mellett azt is érdemes megvizsgálni, hogy a megítélt támogatások összege milyen földrajzi megoszlást mutat a vármegyében. A következő képen minél sötétebb színben látjuk a település, annál nagyobb támogatási összegből valósul meg TOP PLUSZ-ból finanszírozott fejlesztés adott településen. Jól látható, hogy a Pécs városa ebből a szempontból kiemelkedik a vármegyében. A megyeszékhelyet követően Siklós, Mohácson és Komlón valósulnak meg legnagyobb értékben támogatott beruházások.

21. ábra: Térkép a településekre jutó támogatás összegéről (millió Ft)

Egymilliárd forintot meghaladó támogatásból 12 településen fejleszthetnek. A sorba egyetlen nem városi rangú település kerül be: Pellérd község, ugyanakkor a városok közül Mágocs, Kozármisleny és Pécsvárad támogatása nem éri el az egymilliárd forintot.

14. táblázat: Egymilliárd Ft-ot meghaladó fejlesztéssel érintett települések

helység	projekthelyszínre elnyert támogatás (Ft)	helység	projekthelyszínre elnyert támogatás (Ft)
Pécs	21 590 000 000	Harkány	2 807 694 868
Siklós	5 157 317 565	Sellye	2 224 837 646
Mohács	4 812 528 036	Bóly	1 995 604 383
Komló	4 382 332 419	Sásd	1 662 208 820
Szigetvár	3 650 357 710	Pellérd	1 172 133 662
Villány	3 644 995 695	Szentlőrinc	1 080 298 772

Végül az egy lakosra eső fajlagos támogatás szerint is sorba rendeztük a településeket. Az első három helyen olyan települést látunk, melyek lakossága mindössze 155 fő, 220 fő és 192 fő, ugyanakkor a közigazgatási területükön 4-500 millió Ft támogatással valósulnak meg fejlesztések. Drávacshiben egy helyi humán fejlesztés mellett a Dráva-menti kerékpárút bővítése zajlik kb. 350 millió Ft értékben, Ellend közigazgatási területén közel 500 millió Ft értékben hajtott végre beruházást a Magyar Közút Nonprofit Zrt., Szaporcán egy önkormányzati víztározó fejlesztése és helyi humán projekt mellett a Duna-Dráva Nemzeti Park tervez beruházást több, mint 200 millió Ft értékben.

Bár ezek is érdekes adatok, de az ilyen szélsőséges esetek kiszűrésére a vizsgálatot leszűkítettük az 500 főnél népesebb településekre és 100 millió Ft-nál nagyobb értékű projekthelyszínekre. Az alábbi 15. táblázatban fajlagos támogatás szerinti sorrendben láthatóak a szűrési feltételnek megfelelő települések. Lakosságszám arányában Villányban kiugróan magas összegben valósulhatnak meg fejlesztések, egy lakosra több, mint 1,8 millió Ft támogatás jut. Ez az összeg közel kétszerese a második helyen található Sellyének, ahol lakosonként 972 ezer Ft összegű TOP PLUSZ-ban elnyert támogatást azonosítottunk.

A táblázatban a városi rangú településeket dőlt betűvel, az FVS városokat vastag karakterrel kiemelve jelöljük.

15. Táblázat: Településlista lakosságszám arányos fajlagos támogatás szerint rendezve (Ft/fő)

Helység	Lakosságszám	Projekthelyszínre elnyert támogatás (Ft)	Lakosságszám arányos támogatás (Ft/fő)
<i>Villány</i>	1 989	3 644 995 695	1 832 577
<i>Sellye</i>	2 288	2 224 837 646	972 394
Majs	828	768 280 410	927 875
Szabadszentkirály	716	606 552 412	847 140
Nagynyárad	607	475 231 991	782 919
Drávaszabolcs	663	401 531 925	605 629
<i>Siklós</i>	8 603	5 157 317 565	599 479
<i>Sásd</i>	2 784	1 662 208 820	597 058
<i>Harkány</i>	4 765	2 807 694 868	589 233
Sátorhely	582	326 539 186	561 064
<i>Bóly</i>	3 684	1 995 604 383	541 695
Szederkény	1 650	852 747 768	516 817
Pellérd	2 336	1 172 133 662	501 770
Magyarhertelend	531	265 800 247	500 565

Helység	Lakosságszám	Projekthelyszínre elnyert támogatás (Ft)	Lakosságszám arányos támogatás (Ft/fő)
Szajk	747	321 600 263	430 522
Szigetvár	9 383	3 650 357 710	389 040
Orfű	1 109	428 125 936	386 047
Gödre	708	260 000 660	367 233
Kétújfalu	635	230 000 000	362 205
Mozsgó	862	309 996 158	359 624
Mágocs	2 135	747 831 564	350 272
Vajszló	1 568	530 100 000	338 074
Geresdlak	735	241 727 002	328 880
Berkesd	763	222 743 020	291 931
Hobol	870	249 999 936	287 356
Csányoszró	531	150 000 000	282 486
Mohács	17 054	4 812 528 036	282 194
Szentlászló	730	202 858 000	277 888
Nagyharsány	1 325	357 074 043	269 490
Királyegyháza	809	209 480 615	258 938
Bicsérd	986	250 000 000	253 550
Baksa	793	198 668 857	250 528
Bükkösd	1 000	238 827 691	238 828
Bikal	621	146 175 902	235 388
Beremend	2 076	461 144 076	222 131
Abaliget	596	127 206 260	213 433
Szászvár	2 145	447 165 402	208 469
Szalánta	1 190	244 156 954	205 174
Komló	21 567	4 382 332 419	203 196
Hidas	1 777	350 000 000	196 961
Görcsöny	1 588	292 093 454	183 938
Szentlőrinc	5 899	1 080 298 772	183 133
Mecseknádasd	1 449	259 775 605	179 279
Himesháza	919	163 948 079	178 398
Egerág	962	163 707 006	170 174
Hosszúhetény	3 341	544 249 275	162 900
Pécs	139 412	21 590 000 000	154 865
Véménd	1 144	150 000 000	131 119
Lánycsók	2 181	242 219 982	111 059
Pécsváradi	3 795	363 485 546	95 780
Kozármisleny	6 817	546 300 826	80 138

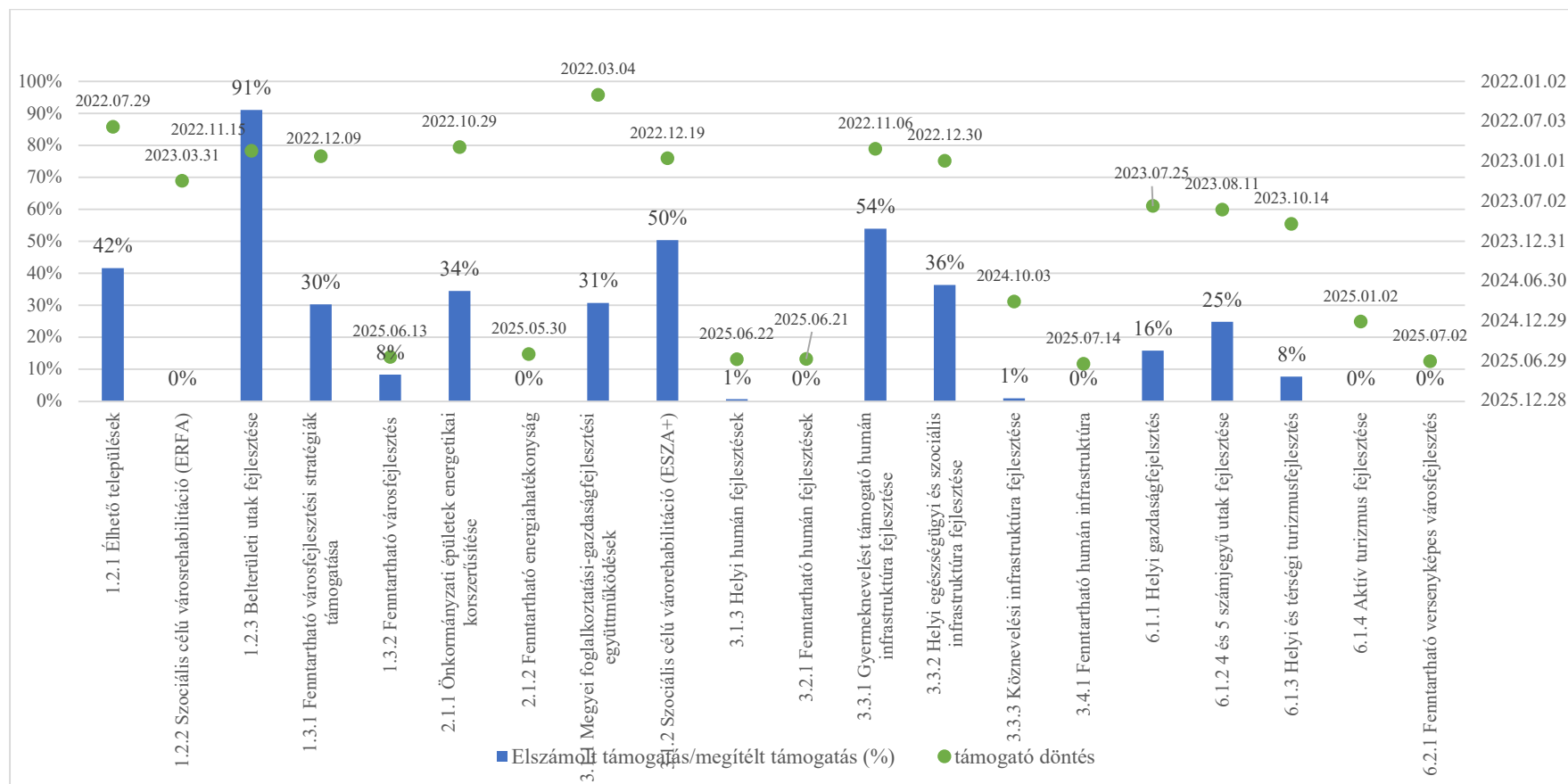
A fajlagos támogatás adatait térképi ábrázolással is szemléltetjük. Minél sötétebb színnel látható egy település, annál magasabb az egy főre jutó támogatás. Jól kirajzolódik az a korábban tett megállapítás, hogy turizmusfejlesztési zónában az átlagot jóval meghaladó az egy főre jutó támogatás.

The map displays the distribution of the Hungarian language variety 'Magyar nyelv' across Hungary. The counties are color-coded based on the concentration of speakers, with red indicating the highest concentration and orange indicating a lower concentration. The map shows a clear pattern of higher concentration in the western and central parts of the country, particularly in the regions of Transdanubia and the Great Hungarian Plain.

el pénzügyi elszámolások keretében. 2026.01.06-ig 16 451 367 981 Ft támogatási összeg erejéig nyújtottak be támogatási kérelmet a kedvezményezettek és ebből 12 922 381 640 Ft-ot hagyott jóvá a támogató intézményrendszer. A két összeg közötti különbség részben az elutasított, részben a feldolgozás alatt álló kifizetési kérelmekből adódik. Az elemzésünkben a jóváhagyott elszámolásokat vesszük figyelembe. A felhívások pénzügyi előrehaladását sok tényező befolyásolja, például, hogy mikor született támogató döntés, mikor kötöttek támogatási szerződést, mennyire komplexek a felhívás alá tartozó projektek (engedélyköteles-e, közbeszerzés köteles-e, ESZA+, vagy ERFA típusú stb.). Adott projektek elszámolási üteme nem egyenletes, az infrastruktúra fejlesztési projektek előkészítési időszakában – ami több év is lehet – jellemzően nagyon kisarányú az elszámolás, ami a kivitelezés megkezdésével hirtelen felfut. Az egyedi tényezők számbavétele meghaladja jelen értékelés kereteit, ezért a következő 23. ábrán csak két adatot jelenítünk meg. A baloldali tengelyen az látható, hogy a megítélt támogatás hány százalékaival számoltak el a kedvezményezettek, a jobboldali tengelyen pedig az, hogy a hatályos támogatási szerződéssel rendelkező projektek esetében melyik nap volt az átlagos döntési időpont. Például az „1.2.1 Élhető települések” felhívásról átlagában 2022.07.29-én született döntés, ebben a felhívásban a megítélt támogatás 42%-ával számoltak el. Azokban a felhívásokban, ahol a támogató döntés átlag időpontja 2022. év, az elszámolás aránya mindenhol eléri a 30%-ot. Legnagyobb arányban (91%) a belterületi utak fejlesztésével számoltak el a kedvezményezettek, a második legmagasabb arányt a 3.3.1 Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztés oszlopban láthatjuk (54%), de a 3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+) elszámolása is elérte az 50%-ot. A döntés időpontjához képest relatív alacsony arányú az elszámolás az 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA), a 6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés és a 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés felhívásokon. Az elmaradás okai – sok egyedi tényező mellett – részben a jogszabályi környezet változásában (pl. 2023. évi LXIX. törvény hatályba lépése), részben a projektek komplexitásában (pl. ingatlanvásárlás, művelési ág váltás, telekalakítás) keresendő.

A Fenntartható Városfejlesztés alá eső települések projektjeiről 2025. évben hoztak döntéseket, így értelemszerűen ezeknél egyelőre érdemi összegű pénzügyi elszámolásról nem beszélhetünk.

23. ábra: Felhívások pénzügyi előrehaladása és a döntések átlagos időpontja

Szabálytalansági eljárások

2025.12.31-ig 14 szabálytalansági eljárás indítottak meg a Baranya vármegyei ITP keretében megvalósuló projektekben. Ezek közül kilenc eljárás döntése jogerőre emelkedett, a vizsgálatok négy esetben nem találtak szabálytalanságot, öt esetben viszont szabálytalanság megállapításával zárult az eljárás. A további öt eljárás a vizsgált határnapon még folyamatban volt. A szabálytalanság miatt hozott szankció összege összesen 150 532 287 Ft.

A 244 db hatályos támogatási szerződéshez viszonyítva 5,74% esetében indult eljárás, és a projektek 2,05%-ában találtak szabálytalanságot. A 150.532.287 Ft megállapított szankció a kisserződött támogatás 0,23%-a.

Három felhívás volt érintett szabálytalansággal, a legnagyobb összegű szankció a 2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése felhíváson támogatást nyert projektekre lett megállapítva.

16. Táblázat: Szabálytalansági eljárások

felhívás	megindított eljárás (db)	szabálytalanság történt (db)	nincs szabálytalanság (db)	folyamatban (db)	szankció összege (Ft)
TOP PLUSZ-1.2.1-21	7	2	3	2	24 351 627
TOP PLUSZ-1.3.1-21	1	1	0	0	10 021 888
TOP PLUSZ-2.1.1-21	6	2	1	3	116 158 772
Összesen	14	5	4	5	150 532 287

A szabálytalansági eljárások száma és aránya összességében alacsonynak tekinthető a támogatott projektek számához viszonyítva. A megállapított szabálytalanságok jellemzően egyedi projektvégrehajtási problémákhoz, elsősorban közbeszerzési, elszámolási vagy adminisztratív hiányosságokhoz kapcsolódtak, rendszerszintű problémára utaló körülmény nem volt azonosítható.

A szabálytalanságok miatt megállapított szankció összege a teljes támogatási állományhoz viszonyítva alacsony arányt képvisel, amely arra utal, hogy a projektek megvalósítása összességében szabályszerűen történt.

Összegezés

Az Integrált Területi Program (ITP) forrásainak hatékony, célzott és területileg kiegyensúlyozott felhasználását a forrásfelhasználási módok rendszere támogatja. A Baranya vármegyei ITP egyik legfontosabb sajátossága a területileg differenciált forrásfelhasználás volt. A program két fő fejlesztési logikát jelölt ki: felzárkóztatási térségek (Sellyei járás, Hegyháti járás, Egyedi fejlesztési zóna), növekedési és versenyképességi térségek (Pécs–Mohács növekedési centrum és Turizmusfejlesztési zóna, FVS városok). A félidei értékelés alapján a forráski helyezés ezt a kettős logikát alapvetően sikeresen követte, a területi fókusz nemcsak a tervezésben jelent meg, hanem a tényleges forrásallokációban is érvényesült: a kijelölt célterületek önálló kereteket kaptak, minden zónában jelentős projektigény mutatkozott, ugyanakkor a túligénylés és ebből szükségszerűen következő elutasítási arány elfogadható mértékű volt. A területspecifikus mellékletekben a fejlesztési célterületek számára elkülönített forráskeretek, a pontozási és kiválasztási szempontok közé beépített területi elvek lehetővé tették a vármegyei fejlesztési prioritások érvényesítését a projektkiválasztás során.

Fenntartható városfejlesztés:

A fenntartható városfejlesztési (FVS) eszköz a TOP Plusz program egyik kiemelt területi fejlesztési megközelítése, amely Baranya vármegyében három város – Pécs, Mohács és Komló – számára biztosít önálló fejlesztési keretet és tervezési jogosultságot. Az ITP-ben rögzített források a városok saját TOP Plusz Városfejlesztési Programjaiban (TVP) kerülnek felhasználásra, lehetővé téve a helyi igényekre szabott, integrált fejlesztési beavatkozások megvalósítását. A fenntartható városfejlesztési eszköz egyik legfontosabb előnye, hogy a városok a fejlesztési források jelentős részéről önállóan rendelkezhetnek, így a beruházások közvetlenül illeszkednek a helyi stratégiai célokhoz és szükségletekhez.

Az ITP megpróbált egyensúlyt teremteni a városi és vidéki térségek fejlesztése között, törekedett a források hátrányosabb helyzetű, periférikus térségekbe irányítására. Ehhez kapcsolódóan az elemzés korábbi pontjain láthattuk, hogy az FVS városok ugyan jelentős

abszolút támogatásban részesültek, de az egy főre jutó támogatás mértéke az FVS városokban alacsonyabb, mint a standard fejlesztési zónákban. Mivel – ahogy arra több helyen is kitértünk és következő pontban is írunk – a standard fejlesztési célterületeken belül a városi rangú települések jelentősen felül reprezentáltak, így az a helyzet állt elő, hogy a pályázásban rendkívül aktív nem FVS városok lakosságárányosan magasabb forráshoz juthattak, mint az FVS városok. A jövőre nézve érdemes lehet a forráselosztás szempontjainak felülvizsgálata ebben a tekintetben.

Földrajzi célterületek:

A **Sellyei és a Hegyháti járás** számára elkülönített forráskeretek biztosították a hátrányos helyzetű térségek célzott támogatását, megakadályozták, hogy a fejlettebb térségek elszívják a forrásokat. A két térségben a járásközpontban és néhány nagyobb településen megfelelő volt a pályázati aktivitás, azonban a kistelepülések alig éltek a pályázati lehetőségekkel, különösen jellemző ez a sellyei járásra.

A **Pécs–Mohács növekedési centrumra** lehatárolt források a gazdaságfejlesztést, a nagyobb léptékű infrastruktúra-fejlesztéseket célozták. A Pécs-Mohács fejlesztési tengely mentén, azaz a Pécsi, Bólyi, Mohácsi járásban, jóval nagyobb arányú volt a 6. prioritáson (Versenyképes vármegye, például iparterületek fejlesztése, turisztikai fejlesztések) elnyert támogatás, mint a vármegye nyugati, illetve északi felén található járásokban, ami visszaigazolja az ITP-ben meghatározott célok érvényesülését.

A **Turizmusfejlesztési zónában** nagyon jelentős a projektgeneráló képesség, az egyik legnagyobb túligénylés itt jelent meg. A térség magas összegű forrásokat kötött le turisztikai fejlesztések javára, de más témájú felhívásokon is jelentős támogatást használtak fel, például a turizmusfejlesztéssel összefüggésbe hozható városképi fejlesztésekre az Élhető települések felhíváson. Ebben a térségben is nagyon jellemző a városok (Harkány, Siklós, Villány) domináns szerepe a forrásfelhasználásban.

Az **Egyedi fejlesztési zóna** sokszínű, elsősorban rurális fejlesztési problémáira egyfajta rugalmasságot biztosított az ITP és a területspecifikus mellékletek. A félidei értékelés szerint az aprófalvas szerkezetből és felzárkóztatási szükségletekből fakadó projektek nagy számban jelentek meg. A túligénylés aránya és ebből következően az elutasított támogatási kérelmek

aránya is ebben a térségben volt legmagasabb. A későbbiekre nézve érdemes lehet a zóna problémáit még jobban feltárni és ez alapján célzottabb fejlesztési lehetőséget biztosítani.

A földrajzi célterületek értékelésének végén külön is érdemes kiemelni, hogy a „projekt nélküli” települések elsősorban az aprófalvas, periférikus térségekben jelennek meg, ennek okait a korábbiakban bemutattuk. Érdemes kiemelni, hogy az ITP forráskeret allokálása, illetve a felhívások értékelési szempontrendszerén keresztül ezt a problémát csak korlátozottan lehet kezelni. A megoldás tágabb fejlesztéspolitikai eszközöket igényelne.

Kiemelt kedvezményezettek:

A forrásfelhasználási rendszer fontos eleme a kiemelt kedvezményezettek fejlesztései számára elkülönített forráskeretek meghatározása. Ennek keretében önálló forráskeret áll rendelkezésre a **Magyar Közút Nonprofit Zrt., a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ** számára. A két szervezet részére lehetőség nyílt arra, hogy az ITP adta forráskeretek belül célzott támogatáshoz jussanak fejlesztési igényeik megvalósítására.

A **Baranya Vármegyei Önkormányzat**, mint kiemelt kedvezményezett forráslekötése, jelentős elmaradásban van a vármegye egészéhez képest, az értékelés időpontjában kb. 50%-on áll. Ahogy korábban ismertettük az ITP alapján az önkormányzat kiemelt kedvezményezettként 7 tématerületen kívánt önálló fejlesztési elképzelést megvalósítani a 2021-27 TOP Plusz forrásaiból. Ezek közül támogatásban részesültek a „Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések (paktum)”, az „Aktív turizmusfejlesztés” és nagy részében a „Helyi humán fejlesztések”, illetve támogatásban részesült, de végül hazai forrásból valósult meg a Baranya Vármegyei Önkormányzat Dísztermének energetikai korszerűsítése. Az ITP-ben a „Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás”, a „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” és a „Helyi gazdaságfejlesztés” tárgyban elkülönített források nem kerültek még felhasználásra, mivel ezeknek a felhívásoknak a megnyitására egyelőre nem volt lehetőség. A vármegyei önkormányzat tervezi, hogy amennyiben az Irányító Hatóság hozzájárul a felhívások megnyitásához, akkor a projektek újraértékelések lezárása után az érinett kiemelt felhívásokra (6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés és 6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés) támogatási kérelmet nyújt be.

Összességében a forrásfelhasználási módok alkalmazása hozzájárult a fejlesztési források koncentrált, stratégiai szemléletű és eredményes felhasználásához, valamint a vármegye területfejlesztési céljainak és prioritásainak hatékony érvényesítéséhez.

2.2 Az ITP végrehajtásának hozzájárulása a TOP Plusz Operatív Program elvárásaihoz

Ebben a fejezetben azt vizsgáljuk, hogy a 17. táblázat táblázat harmadik oszlopában szereplő ITP-ből átemelt tervadatokat milyen mértékben teljesítik a Baranya vármegyében támogatást nyert projektek. Ahogy a korábbiakban, most is a 2025.12.31-ig kihelyezett támogatásokat és az Integrált Területi Program 6.0 verzióját vesszük figyelembe. A 3. oszlopban az ITP-ben szereplő tervadatok kiegészítésre kerültek az FVS városok TOP Plusz Városfejlesztési Programtervben (TVP) adott elváráshoz beazonosítható projektekkel.

A táblázat első oszlopában látható 12 db tematikus elvárás közül 6 esetben a támogatói döntéssel rendelkező pályázatok támogatásai elérik az ITP-ben szereplő tervértékeket:

- Szociális városrehabilitáció (1. prioritás): vármegyei ERFA legalább 1,5%-a
- Szociális városrehabilitáció (3. prioritás ESZA+): vármegyei ERFA-t kiegészítik a társadalmi felzárkózás tematikus koncentrációhoz hozzájáruló beavatkozások a vármegyei ESZA+ legalább 10%-ával
- Foglalkoztatás javítása: vármegyei ESZA+ legalább 33%-a; (3. prioritás ESZA+)
- A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható
- TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja.
- A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át

Az alábbi három elvárás esetében az ITP-ben vállalt összeg a vizsgált időpontban nem teljesül, de 90%-át meghaladó a teljesítés:

- Fenntarthatóság, klímacélok: zöld és kék infrastruktúra: megyei ERFA legalább 11%-a (1. prioritás)

- Humán infrastruktúra: vármegyei ERFA legalább 20%-a (3. prioritás ERFA)
- Humánfejlesztési programok: vármegyei ESZA+ legalább 27%-a (3. prioritás ESZA+)
- A megyére jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni.

A tervezett összeghez képest jelentősebb elmaradás a „Fenntarthatóság, klímacélok: önkormányzati energetika (2. prioritás) a vármegyei ERFA legalább 10%-a” elnevezésű elvárásnál látható, itt a teljesítés aránya kb. 50%. Ennek oka egyrészt az, hogy a vizsgálat időpontjában bíráló alatt állnak önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésére irányuló pályázatok, melyre vonatkozó döntése után az tényérték emelkedni fog, másrészt a „kombinált” típusú energetikai felhívások nem jelentek meg, így értelemszerűen ezekben forráslekötésre nem volt lehetőség.

„A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át” mutató esetében nem tett vállalást a vármegye az ITP-ben, így a teljesülés elemzése nem releváns:

17. táblázat: A forrásfelhasználás TOP Plusz tematikus, valamint szakmai és pénzügyi elvárásokhoz való illeszkedésének vizsgálata

1.	2.	3.	4.	5.
Tematikus elvárások az OP-ban	Figyelembevételre kerülő TOP Plusz felhívások	ITP-ben szereplő tervadatok (Ft)	Tényadatok támogatói döntés alapján (Ft)	Teljesülés aránya (%)
Humán infrastruktúra: vármegyei ERFA legalább 20%-a (3. prioritás ERFA)	3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.1	13 573 066 987	13 165 966 194	97,00%
Humánfejlesztési programok: vármegyei ESZA+ legalább 27%-a (3. prioritás ESZA+)	3.1.3, 3.2.1	7 807 000 000	7 176 965 645	91,93%
Szociális városrehabilitáció (1. prioritás): vármegyei ERFA legalább 1,5%-a	1.2.2, 1.2.4, 1.3.2	900 000 000	900 000 000	100,00%
Szociális városrehabilitáció (3. prioritás ESZA+): vármegyei ERFA-t kiegészítik a társadalmi felzárkózás tematikus koncentrációhoz hozzájáruló beavatkozások a vármegyei ESZA+ legalább 10%-ával	3.1.2, 3.2.1	690 000 000	690 000 000	100,00%
Fenntarthatóság, klímacélok: zöld és kék infrastruktúra: megyei ERFA legalább 11%-a (1. prioritás)	1.2.1, 1.3.2 (zöld és kék infra)	5 613 983 122 (FVS nélkül)	5 338 580 864	95,09%
Fenntarthatóság, klímacélok: önkormányzati energetika (2. prioritás) a vármegyei ERFA legalább 10%-a	2.1.1, 2.1.2, 2.1.4, 2.1.6	10 029 797 546	5 077 184 224	50,62%
Foglalkoztatás javítása: vármegyei ESZA+ legalább 33%-a; (3. prioritás ESZA+)	3.1.1	2 071 000 000	2 071 000 000	100,00%
A megyére jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni. (amennyiben releváns)	minden felhívás	7 234 000 000	6 550 359 065	90,55%
A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP Plusz 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható.	6.1.2, 6.2.1	8 070 797 546	8 070 797 546	100,00%
TOP Plusz az alap és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja.	3.3.3, 3.4.1	3 191 451 940	3 191 451 940	100,00%
A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.	3.3.3	0	0	-
A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP Plusz keretösszeg legalább 15%-át.	3.3.2	800 000 000	799 999 998	100,00%

3 Az eredményességet befolyásoló folyamatok értékelése

3.1 Az indikátorvállalások nyomonkövetése

A következő táblázatokban az ITP 6.0 verziójába szereplő indikátor célértékeket vetjük össze a hatályos támogatási szerződéssel rendelkező projektekben 2025.12.31. napon az EPTK felületen elérhető indikátorvállalásokkal. A táblázatok utolsó oszlopa tartalmazza a hatályos támogatási szerződésekkel rendelkező projektekből összesített vármegyei, illetve FVS város szintű adatokat. Az ITP 6.0 verziójában „törölt indikátor” megjegyzéssel ellátott mutatókat figyelmen kívül hagytuk az elemzés során.

Vármegyei vállalások

Az ITP 6.0 verziója 54 db vármegyei szintű indikátor mutatót tartalmaz. A vármegyében megvalósuló projektek, a 2026.01.06-án hatályos EPTK adatok alapján ezek közül nem járulnak hozzá az alábbi indikátorokhoz:

- Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma
- Korszerűsített kollégiumok száma
- Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma
- Közétkeztetési fejlesztések száma

A hatályos támogatási szerződések műszaki tartalma alapján vélhetően csak EPTK rögzítési hiányosság miatt nem történt vállalás a következő indikátor tekintetében, melyet adatjavítással pótolni lehet:

- Megvalósított megyei szemléletformáló és tudatosságnövelő programok száma
- Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma (6.1.3)
- Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma (6.1.4)

A következő oldalakon található táblázatból látható, hogy a fennmaradó indikátorok közül 27 esetben a hatályos vállalások alapján teljesülni fog a vármegyei célérték, 20 esetben a vállalások összege elmarad a célértékétől.

FVS városok vállalásai

Az FVS városok esetében az ITP-ben szereplő két indikátor nem projekthez kötött, hanem a teljes városi fejlesztéscsomagot érinti (Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság; Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák), ezért ezeket az elemzés során figyelmen kívül hagyjuk.

Komló

Komló városra vonatkozóan 23 indikátor esetében szerepel célérték a hatályos ITP-ben. A hatályos támogatási szerződések alapján ezek közül 16 esetében tartalmaz vállalást valamely projekt, és ezen belül 15 indikátornál eléri, vagy meghaladja az ITP célértéket a vállalások összege. A táblázatban is látható, hogy a 2. prioritási tengely célértékeihez egyelőre nem járulnak hozzá a város projektjei, mivel a 2.1.6 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált) felhívás még nem nyílt meg. A „Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra” és „A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói” indikátorokhoz hozzájárulnak a hatályos támogatási szerződések, amelyek nem szerepelnek teljes körűen az EPTK adatbázisban. Szintén ebből adódik az eltérés a „Fejlesztéssel érintett akcióterület száma” indikátornál, ami az EPTK adatbázis szerint 1 db, miközben a valós érték egyezik a vállalással (5db). Amennyiben minden érintett támogatási szerződésben vállalt érték bekerül az adatbázisba, a teljesítés javul.

Mohács

Mohács esetében az ITP 18 db indikátor esetében rögzít célértéket. A 2026.01.06-án hatályos EPTK adatok szerint a város projektjei 12 indikátorra vonatkozóan tartalmaznak vállalást és ezek közül 11 el is éri a városra vonatkozóan tervezett célértékeket. Elmaradás látható a „Jobb energiahatékonyságú középületek” indikátor esetében, de a vonatkozó felhívásokon még szabad forrás áll rendelkezésre. Az ITP-hez képest látható további eltérések Komlóhoz hasonlóan Mohácsnál is, a hatályos támogatási szerződések műszaki tartalma alapján teljesülnek az elvárások, de az indikátorok az EPTK adatbázisban még nem szerepelnek.

Pécs

Pécs vizsgálatát megelőzően fontos hangsúlyozni, hogy az indikátor vállalások elemzése a hatályba lépett szerződések alapján történik. Az EPTK adatok exportálásának időpontjában (2026.01.06.) nyolc pécsi projekt „Szerződés kötés alatt” státuszban állt, ezért ezekre vonatkozó adatokat a táblázat nem tartalmaz.

Az ITP 6.0 verzió szerint Pécs város 27 db indikátor célérték teljesüléséhez járul hozzá. A 2026.01.06-án hatályos EPTK adatok alapján ezekből 17 db indikátor esetén vállal teljesítést a város. A vállalások értéke 11 esetben eléri, vagy meghaladja az ITP-ben rögzített célértéket. Komlóhoz hasonlóan Pécs sem rendelkezik hatályos szerződéssel a 2. prioritási tengelyen. Az előző bekezdésben említett támogatási szerződések hatályba lépésével - 2. prioritási tengely – kivételével teljesülni fognak az ITP-ben/TVP-ben vállalások.

18. táblázat: Indikátórvállalások nyomonkövetése - vármegye

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forrásarányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	7,15	0,32	0,32	67,88	3,27	3,27	36,9872
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	nem releváns	0	0	143 555	6 386	6 386	8743
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	21,75	0,15	0,15	408,98	2,88	2,88	0,5411
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	nem releváns	0	0	1 810 794	12 744	12 744	400
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	7	0	0	65	3	3	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	0	0	0	76 009	2 947,48	2 947,48	91 115,4
TOP_Plusz-1	TPO12	Megvalósított megyei szemléletformáló és tudatosságnövelő programok száma	db	0	0	0	19	1	1	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	0	0	0	815	47	47	23
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	nem releváns	0	0	123	8	8	4
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	13,35	0,100	0,100	125,48	0,860	0,860	6,4528
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	39 718,31	2 151,37	2 151,37	309 509,11	16 806,63	16 806,63	22 334

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forrásarányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérőföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	nem releváns	0	0	46 425,82	2 520,97	2 520,97	3 345,04096
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz- kibocsátások	CO ₂ /év	nem releváns	0	0	27 097,70	1 471,43	1 471,43	1 419,166
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	1,84	0,10	0,10	14,30	0,78	0,78	1,881
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	nem releváns	0	0	15 694,68	852,24	852,24	2 239,279005
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1,00	1,00	8,00	1,00	1,00	3
TOP_Plusz-3	TPO05	Programban résztvevő munkanélküliek száma	fő	1 766	53	53	31 447	927	927	1 147
TOP_Plusz-3	TPO06	Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő	207	7	7	3 690	109	109	133
TOP_Plusz-3	TPO23	Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma	fő	128	4	4	2 286	68	68	77
TOP_Plusz-3	TPO24	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben résztvevők száma	fő	2 168	64	64	38 607	1 138	1 138	1 280
TOP_Plusz-3	TPR02	Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő	nem releváns	-	-	19 817	585	585	658
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	0	0	0	255	3	3	22
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	0	0	0	127	2	2	1
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	nem releváns	-	-	13 716	152	152	351

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forráсарányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forráсарányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	nem releváns	0	0	188	3	3	4
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	9	1	1	764	73	73	4 576
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	3	1	1	293	28	28	226
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	nem releváns	0	0	1 307 423	124 117	124 117	119 601
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségüghöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	nem releváns	0	0	85	9	9	137
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	359	16	16	3 455	152	152	12
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	93	5	5	881	39	39	20
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2 035	54	54	18 144	471	471	245
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	75	2	2	718	19	19	24
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	nem releváns	0	0	4 212	132	132	43

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forrássarányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrássarányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	nem releváns	0	0	39	2	2	1
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	nem releváns	0	0	153	4	4	3
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	56	3	3	535	20	20	19
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	nem releváns	0	0	3 843 041	142 718	142 718 ¹	12 475
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	26	1	1	244	10	10	25
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	nem releváns	0	0	176	7	7	5

¹ Az ITP 6.0 verzióban a vármegye által vállalt célérték hibásan szerepel, a következő ITP módosítás során az elírás javításra kerül.

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forrásarányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérőföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	nem releváns	0	0	30	2	2	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	0	0	0	24 832	290	290	1 201
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	0	0	0	235	3	3	3
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	0	0	0	6	1	1	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	nem releváns	0	0	17 879	209	209	0
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	116	16	16	1 055	121	121	45
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	12	2	2	108	13	13	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	0	0	0	74	9	9	0
TOP_Plusz-6	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	26,97	1,41	1,41	243,73	12,69	12,69	29,561
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	27	2	2	194	16	16	22
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1	1	10	1	1	3
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	3	1	1	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	0	0	0	146	8	8	11

Indikátor ITP 6.0										EPTK
Prioritási tengely	Azonosít ó	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldk ő 2024	Forrásarányo s célérték (2024)	Vármegye által vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányo s célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	4	1	1	0

19. táblázat: Indikátorrévállások nyomónkvetése - Komló

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP- ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	21 927	21 927
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	24,24	0,5	1,043
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerszerúsított közutak hossza – nem TEN-T	km	101,75	0,153	0,363
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	298,70	0,5	0
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	813 845	500	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	25	0	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	139 760	11 509	28 969
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	84 409	0	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerúsított szociális lakások kapacitása	fő	553	25	25
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	0	3
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	136 910,87	2 000	0
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	20 536,91	0,0513	0
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	CO ₂ /év	7 861,47	65,43	0
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	6,28	60,28	0
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	6 941,72	60,28	0
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	0	0
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	304	1	21
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	40	0	10
TOP_Plusz-3	TPO18	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek	fő	2 325	0	0

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	5	1
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	237 680	15	1010
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	5	1	1
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	0	3
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 092	0	0
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	79	0	0
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	9 680	125	125
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	384	25	25
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 248	150	150
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	42	1	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	9 268	0	0
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	86	0	0
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	6 673	0	0
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	322	0	0
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	231 506	0	0
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	170	0	0
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	62	0	0

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	0	0
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	549	2	30
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	56	0	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	38	0	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	113	1	2
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	0	0

20. táblázat: Indikátorrévállások nyomonkvetése - Mohács

Indikátor ITP 6.0.						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP- ben vállalt célérték (2029)	Cél öszsváltozás
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	16 993	17 315
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	24,24	3,2044	3,2044
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépitett vagy korszerszerüsített közutak hossza – nem TEN-T	km	101,75	0	0
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	298,70	0	0
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	813 845	0	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	25,00	0	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	139 760	1 463	2 029,3
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	84 409	0	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerüsített szociális lakások kapacitása	fő	553	0	0
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözök száma	fő	124	0	0
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	136 910,87	4 513,90	1 713,99
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	20 536,91	0	511,63
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	CO ₂ t/év	7 861,47	121,693	121,693
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	6,28	0,254	0,254
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	6 941,72	189,0640	189,064
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	1
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	304	16	16
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	40	0	4
TOP_Plusz-3	TPO18	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek	fő	2 325	0	0

Indikátor ITP 6.0.						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP- ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	2	0
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	237 680	3 840	0
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	5	0	0
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	0	0
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 092	0	0
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	79	0	0
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	9 680	97	97
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	384	0	0
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 248	78	0
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	42	1	0
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	9 268	0	0
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	86	0	0
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	6 673	0	0
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	322	0	0
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 315 076	0	0
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	170	1	0
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	62	0	0

Indikátor ITP 6.0.						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP- ben vállalt célérték (2029)	Célösszváltozás
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	0	0
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	549	0	0
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	56	0	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	38	0	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	113	1	1
TOP_Plusz-6	TPR05	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	0

21. táblázat: Indikátorrévállalások nyomónkvetése - Pécs

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltzás
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	138 420	141 031
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	24,24	1,5	0
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerszerúsított közutak hossza – nem TEN-T	km	101,75	0	0
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	298,70	4,6	3,2
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	813 845	15 000	29800
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	25,00	0	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	139 760	3 000	3300
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	84 409	0	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerúsított szociális lakások kapacitása	fő	553	25	12
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	0	12
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	139 910,87	6 320	0
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	20 536,91	0	0
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ /év	7 861,47	653,67	0
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	6,28	0,108	0
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	6 941,72	162	0
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	0
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	304	5	106
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	40	30	4

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPO18	Szolgáltatásban vagy támogatásban részesülő személyek	fő	2 325	0	0
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	2	1
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	237 680	200	4100
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségüghöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	5	1	1
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	0	10
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 092	65	82
TOP_Plusz-3	TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	79	0	0
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	9 680	720	495
TOP_Plusz-3	TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	384	0	0
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 248	0	0
TOP_Plusz-3	TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	42	1	6
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	9 268	3 150	0
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	86	9	0
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	3	0	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	6 673	0	0
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	322	7	24
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 315 076	0	0

Indikátor ITP 6.0						EPTK
Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)	Cél összváltozás
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	170	0	0
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	62	1	1
TOP_Plusz-3	TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	0	0
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	549	5	0
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	56	0	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	38	0	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	113	3	1
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1	0

3.2 A partnerség értékelése

A valódi részvétel, az érdemi egyeztetés és a partnerség minősége fontos mutatója a programtervezés és -végrehajtás megalapozottságának is. Ebben a folyamatban a vármegye meghatározó szereplőként vesz részt a többszintű területi koordinációban.

A programvégrehajtás érdemi intézményi szereplői közül kiemelendő a Nemzeti Fejlesztési Központ, mint Irányító Hatóság. A szervezet belső struktúrája lehetővé tette, hogy a vármegye a végrehajtás során felmerülő kérdéseit, igényeit közvetlenül, hatékonyan és gyorsan juttassa el a megfelelő döntéshozói szintre. Ezzel párhuzamosan az intézményrendszertől közvetlenül érkező elvárások is hasonlóan rugalmasan kerültek a vármegye megfelelő szervezeti struktúrájába. Az együttműködés a tervezéshez hasonlóan a programmegvalósítás időszakában is hatékony.

A Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (MÖOSZ) a megvalósítás során felmerülő nehézségek és problémák megoldásában vármegyei szintjén jelentős szerepet játszik. A kialakított rendszeres személyes és online fórumok lehetővé teszik, hogy a hasonló problémakörök, de adott esetben az egyes vármegyénél eltérő módon felmerülő megoldások közös nevezőre kerüljenek. Illetve a közös érdekérvényesítés lehetősége egy-egy konkrétabb nehézség megoldásában sok szempontból eredményes tud lenni.

A TOP Plusz program legfontosabb kedvezményezettjei a helyi önkormányzatok. Ezért a tervezés során már kialakított, jól működő kommunikációs csatornák a megvalósítás folyamatában is komoly szerepet játszanak. A helyi önkormányzatokkal meglévő szinte napi szintű személyes együttműködések hatékony és eredményes alapkövei a sikeres programmegvalósításnak.

A TOP Plusz program végső kedvezményezettjeiként megjelenő különböző ágazati szereplőkkel való együttműködések kialakítása is fontos szerepet játszik a programmegvalósításban. Ez egyaránt igaz a tankerülti központok, a Magyar Közút vármegyei képviselőire is. A forrásfelhasználás szakmai megalapozásában különösen fontos szerepet játszottak e szervezetek. Ehhez kapcsolódóan többkörös személyes szakmai egyeztetések

folytak és jelenleg is zajlanak annak érdekében, hogy az elkülönített források minél problémamentesebben, hatékonyabban kerüljenek felhasználásra. A Magyar Közút Nonprofit Zrt-vel már az előző 7 éves ciklus során kiváló szakmai együttműködést sikerült kialakítani, nem csak, mint kiemelt kedvezményezettel, hanem mint egyes standard projektekben érintett konzorciumi és szakmai partnerrel. Ez a meglévő kapcsolatrendszer jól működik a 2021-27-es időszakban a tervezés, a megvalósítás és a monitoring időszakában is. A tankerületi központtal való egyeztetések elsősorban az ITP-ből köznevelési infrastruktúra fejlesztésre fordítható forrásokra fókuszáltak, további szakmai partnerség egyelőre nem alakult ki.

Az FVS városok az elkülönített keretük tervezését általában önállóan, esetleg külsős szakmai szervezetek tudására támaszkodva végezték. A programmegvalósítás folyamatát is döntő részben önállóan végzik. A szükség szerinti egyeztetések az ITP módosítási folyamataiban igény szerint megjelennek.

A tervezési időszakban a TOP Plusz keretein belül jóváhagyásra került az aktív- és ökoturizmus hálózatos és kiemelt fejlesztéseit célzó új intézkedés. Ennek szakmai felelőse az Aktív Magyarország Fejlesztési Központ (AMFK) volt. A szervezettel több körben személyesen és online formában is áttekintésre, megbeszélésre kerültek a vármegyei szakmai kritérium rendszerei. Ez alapján indult el több projekt esetében is a közös programmegvalósítás. Ennek értékelésére tekintettel a közös projektek előrehaladására a programidőszak végén lesz érdemben lehetőség.

Külön ki kell emelni az intézményrendszer közreműködő szervezetével, a Magyar Államkincstárral való együttműködést. A programmegvalósítás intézményrendszeri oldalának egyik legfontosabb szereplője. Speciális helyzetéből adódóan valamennyi vármegye külön-külön érintett e szervezettel való partnerségben. A programmegvalósítás értékelésében a szervezet tevékenységéből leszűrhető erősségek, esetleges nehézségek azonosítása segítheti a következő tervezési időszak folyamatait.

A programmegvalósítás időszakban az érintett kedvezményezetti körökkel való együttműködések túl a vármegyében élők folyamatos visszacsatolást kapnak a program módosításokról is. A Baranya Vármegyei Önkormányzat honlapján az aktuális dokumentumok megismerésére és véleményezésre is lehetőség nyílik. Az elkészült dokumentumokat minden

fázisban véleményezi, elfogadja a Baranya Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése és az illetékes bizottságai. Minden közgyűlés elé került dokumentum megismerhető a vármegye honlapján. A közgyűlés ülései nyilvánosak, ahol lehet észrevételt tenni, véleményezni az adott szakaszban az elkészült területfejlesztési dokumentumokat.

Az említett szervezetek részvételét, véleményét, kérdéseit, visszacsatolásait a vármegye önkormányzata lehetősége szerint figyelembe vette.

A partnerségi rendszer összességében jól működőnek és stabilnak értékelhető. Legnagyobb erőssége a jól működő intézményi együttműködés, a helyi önkormányzatokkal kialakított intenzív kapcsolat, valamint a szakmai szereplőkkel folytatott rendszeres egyeztetés. A fejlesztési lehetőségek elsősorban a partnerségek mélyítéséhez, az eredmények mérhetőbb visszacsatolásához, az FVS-városok erősebb integrációjához, valamint a lakossági bevonás további bővítéséhez kapcsolódnak. A Nemzeti Fejlesztési Központtal kialakított kapcsolat gyors és közvetlen kommunikációt biztosít, a tervezési és megvalósítási szakaszban egyaránt eredményes az együttműködés, a vármegye igényei és problémái hatékonyan jutnak el a döntéshozói szintekre. A Magyar Államkincstár a programmegvalósítás intézményrendszerének egyik legfontosabb szereplője, mivel közreműködő szervezetként vesz részt a programban. A Baranya Vármegyei Önkormányzat Hivatal és a Magyar Államkincstár Baranya Vármegyei Igazgatósága napi kapcsolatban van a hivatal által menedzselte projektek megvalósítása, elszámolása kapcsán. A két fél szakmai álláspontja – szerepkörből adódóan is – egyes kérdésekben eltér egymástól, de összességében rendben működő együttműködésről beszélhetünk. A MÖOSZ-on keresztül a rendszeres fórumok lehetővé teszik a tapasztalatcserét, tudásmegosztás és a közös problémamegoldást és érdekérvényesítést. A helyi önkormányzatok aktív és meghatározó szereplői a programnak, a velük korábban kialakított kommunikációs csatornák továbbra is hatékonyak, a napi szintű kapcsolattartás támogatja a programok sikeres végrehajtását. A tankerületi központok és a Magyar Közút bevonása hozzájárult a program szakmai megalapozottságához. A FVS-városok jelentős önállósággal végzik a tervezést és a megvalósítást, az egyeztetések főként ITP-módosítások esetén jelennek meg. Lehetőség lenne a rendszeresebb egyeztetésekre a vármegye és az FVS-városok között.

3.3 A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők

A Baranya Vármegyei Integrált Területi Program (ITP) végrehajtása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a program lebonyolítása alapvetően stabil szervezeti és partnerségi keretek között zajlott, ugyanakkor több olyan strukturális és működési kihívás merült fel, amelyek befolyásolták a megvalósítás ütemét és hatékonyságát. Az alábbi összegzés kizárólag a saját végrehajtási tapasztalatokra épül, különös tekintettel az akadályozó és támogató tényezőkre.

Szabályozási és eljárásrendi környezet

Előzetes tervezési és kiválasztási mechanizmus

A területi szereplők bevonásával kialakított kiválasztási rendszer hozzájárult ahhoz, hogy a források alapvetően valós igényekre épülő fejlesztéseket támogassanak. A stratégiai illeszkedés vizsgálata erősítette a program belső koherenciáját.

Túlszabályozottság és adminisztratív terhelés

A pályázati és közbeszerzési eljárások részletszabályainak komplexitása jelentős adminisztratív terhet rótt mind a kedvezményezettekre, mind a vármegyei apparátusra. A formai megfelelés sok esetben aránytalanul nagy hangsúlyt kapott a szakmai tartalomhoz képest, ami lassította a projekt-előkészítést és a megvalósítást.

Jogszabály- és útmutatóváltozások

Az irányító hatósági és pályázati dokumentumok módosításai (pl. elszámolhatósági szabályok, indikátorértelmezések) többszöri újratervezést igényeltek.

Eltérő intézményi értelmezések

Az irányító hatóság, közreműködő szervezet és kedvezményezettek közötti jogértelmezési különbségek esetenként bizonytalanságot és késedelmet okoztak.

Intézményrendszeri működés

Időbeli csúszások

A támogatási döntések, a hiánypótlások, a közbeszerzési ellenőrzések, a mérőföldkövek és módosítási igények átfutási ideje gyakran meghaladta a tervezett ütemet, ami láncreakció-szerűen érintette a projektmegvalósítást.

Kapacitáshiány a kisebb településeken

Baranya vármegye aprófalvas településszerkezete miatt számos önkormányzat korlátozott humán erőforrással rendelkezik. A projektmenedzsment, pénzügyi elszámolás és közbeszerzés szakértelem hiánya sok esetben kockázatot jelentett.

Fluktuáció

A programidőszak során több intézményi szereplőnél jelentkezett személyi fluktuáció, amely az intézményi tudás átadását nehezítette, és időszakos működési zavarokat eredményezett.

Partnerségi hálózatok stabilizálódása, tanulási folyamat

A vármegyei önkormányzat területi koordinációs funkciója erősödött. A program előrehaladtával kialakult egy stabil szakmai kapcsolatrendszer az önkormányzatok, intézmények és fejlesztési szereplők között, ami felgyorsította az információáramlást és a jó gyakorlatok terjedését. A programvégrehajtás során az intézményi szereplők jelentős tapasztalatot halmoztak fel az uniós források kezelésében. Ez a szervezeti tanulás a programidőszak végére érzékelhetően javította a működési hatékonyságot.

A Baranya Vármegyei Integrált Területi Program intézményi működése alapvetően stabil keretek között zajlott, ugyanakkor a végrehajtást jelentős mértékben befolyásolta a szabályozási komplexitás, a kapacitáshiány és az eljárásrendi kötöttségek rendszere.

A feltárt tapasztalatok indokoltá teszik a következő programidőszakban:

- a szabályozási keretek egyszerűsítésének vizsgálatát,
- a helyi kapacitásfejlesztés célzott támogatását,
- a rugalmasabb programmenedzsment eszközök alkalmazását,
- valamint a vármegyei szintű koordináció további erősítését.

4 Megállapítások, javasolt beavatkozások, a következő programozási időszak előkészítése

4.1 Megállapítások, javasolt beavatkozások – félidei összegző értékelés

22. táblázat: Megállapítások rendszerezése

Kategória	Megállapítások
Erősségek / Bevált működési gyakorlatok	A forrásfelhasználási módok bevezetése előremutató volt. A vármegyei ITP keret 88%-ban lekötésre került. A pályázati túligénylés aránya sehol sem haladta meg a 20%-ot. Az elbírált kérelmek 86%-a nyert támogatást. A standard eljárás keretében beérkezett támogatási kérelmek közül mindössze 9% az elutasítás arány. A vármegye leghátrányosabb helyzetű járásaiban és a déli periferián lévő települések lakosaira jutott egy főre vetítve a legnagyobb értékű támogatás. A vármegye lakosságnak 86%-a, közel 290 ezer fő lakik olyan településen, ahol a Baranya vármegyei ITP keretében infrastruktúra fejlesztést valósítanak meg és további 12 ezer fő érintett humán fejlesztésekkel.
Gyengeségek / Problémák	Szabályozási környezet változásai Átfutási időigények az intézményrendszeren belül Az allokált, de még meg nem hirdetett keretek, felhívások újranyitási lehetőségének bizonytalansága. Az indikátor vállalások tervezése, mérése, következtetései. A prioritások közötti forrásátcsoportosítási lehetőségek korlátozottsága Az elutasítás arány a gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése és a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése felhívásoknál volt a legmagasabb. A támogatási kérelem benyújtása és a döntés között jellemzően kb. fél év telik el.
Lehetőségek	Tervezési környezet és keretrendszer minél korábbi ismerete Rugalmasabb program és projekt módosítási mechanizmusok kialakítása Teljeskörű monitoring rendszer kialakítása a szereplők részére, amivel hatékonyabbá válhat a megvalósítás
Kockázatok	Az allokált, de még meg nem hirdetett keretek, felhívások újranyitási lehetőségének bizonytalansága. A megvalósítás időszakában módosuló feltételrendszer Menedzsment kapacitások rendelkezésre állása, struktúrája

Az integrált területi program (ITP) a 2021–2027-es uniós ciklusban több szempontból is előrelépést jelentettek a korábbi időszakhoz képest. Az előnyeik főként abból fakadtak, hogy erősebben épített a területi (helyi, vármegyei) igényekre. A vármegyei ITP keret 88%-ban lekötésre került 2025. végéig. A még fel nem használt keret lehetősége külső, speciális körülmények adottsága. A forrásfelhasználást nagyban segítette a forrásfelhasználási módok körültekintő helyi kialakítása, forrásallokációja az előzetes tervek ismeretében. Így az elbírált kérelmek 86%-a nyert támogatást. Jelentősen túligényelt (20% felett) vagy alultervezett tématerületek nem voltak. A standard eljárás keretében beérkezett támogatási kérelmek közül mindössze 9% az elutasítás arány. Egy főre vetítve a vármegye déli periferiája és leghátrányosabb járásainak településeire jutott a legnagyobb támogatás. A vármegye 301 települése közül 129 helyen valósul meg TOP PLUSZ-ból finanszírozott projekt. Ezen belül 33 helyszínen csak a 3.1.3 felhívás szerinti helyi humán fejlesztések, 94 településen valamilyen infrastrukturális beruházás. A vármegye lakosságának 86%-a, közel 290 ezer fő lakik olyan településen, ahol a Baranya vármegyei ITP keretében infrastruktúra fejlesztést valósítanak meg és további 12 ezer fő érintett humán fejlesztésekkel.

A vármegyére allokált, de még meg nem hirdetett keretek, felhívások újranyitási lehetőségének bizonytalansága miatt a teljes forrásfelhasználás egyelőre kérdéses. Az elutasítás arány a gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése és a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése felhívásoknál volt a legmagasabb. Ezek a következő tervezési időszak egyik fontos prioritásai lehetnek. A támogatási kérelmek benyújtása és a döntés között jellemzően kb. fél év telik el, aminek a gyorsítási lehetőségeit érdemes megvizsgálni. A forrásarányos indikátortervezés elveit is érdemes lehet felülvizsgálni amennyiben ez a későbbiekben szankcionálhatóvá válik. A hatékonyabb forrásfelhasználást segítheti, ha átgondolásra került a prioritások közötti átcsoportosítási lehetőségek szélesítése. A szabályozási környezet állandósága támogathatja a hatékony program megvalósítást. A feltételrendszerek módosulásai mértéküktől függően változó hatást gyakorolhatnak a programozásra, a megvalósításra és az utánkövetésre egyaránt. Fontos lenne a szereplők részére kialakítani egy egységes monitoring rendszert, mellyel nyomonkövethetővé válik az összes kedvezményezett projekt előrehaladása. A projektmegvalósítás sarkalatos pontja minden érintett szereplő részéről a szükséges menedzsment kapacitások elérhetősége, biztosíthatósága, ösztönző-, és feltételrendszerei.

4.2 Javaslatok a 2028-2034 programidőszak területfejlesztési szakpolitikai tervezéséhez

23. táblázat: Javaslatok a következő programidőszak tervezéséhez

Szemponatok	Javaslatok
Tartós problémák	Periférikus fekvés és az ebből következő gyenge kapcsolatok Erős gazdasági szerkezet hiánya Aprófalvas település szerkezetre visszavezethető szolgáltatáshiányok Kedvezőtlen demográfiai folyamatok (előregedés, elvándorlás, természetes fogyás) Déli és keleti perifériákra elsődlegesen jellemző alacsony foglalkoztatottság és jövedelmi szint Térbeli különbségek (Pécs és közvetlen környéke – vármegye többi része) Gyenge gazdasági diverzifikáció Határmenti elhelyezkedésből adódó lehetőségek kihasználatlansága
Sikeres beavatkozási formák továbbvitele, megtartandó tématerületek	Forrásfelhasználási módok tovább gondolása Az egymással való versenyeztetés további csökkentése egyes tématerületek esetében Központi problémák megoldására irányuló forráskoncentráció Megtartandó tématerületek: gazdaságfejlesztés, iparterület fejlesztés, szolgáltatásfejlesztés,
Új fejlesztési irányok	Helyben maradó tudásbázis és az innováció összekapcsolása Helyi adottságokra épülő zöld és fenntartható gazdaság Határ menti integráció Aprófalvas térségek új működési modellje Munkaerőpiaci és társadalmi felzárkóztatás Magasabb minőségű turizmus
Javaslatok a szabályozási, intézményi keretek javítására	Közreműködői szervezetek egységesítése Minden érdekelt fél számára objektív teljesítményértékelés és ösztönzés kialakítása Részlet szabályozás egyszerűbbé és egységesebbé tétele Területi szereplők felkészültségének erősítése és az előkészítés finanszírozása

5 Önellenőrzési lista - félidei értékelés ellenőrzéséhez

24. táblázat: Önellenőrzési táblázat

Ellenőrzési szempont	Megfelel (igen/nem)	Megjegyzés
1. Teljesség és szerkezet	igen	
Minden kötelező fejezet szerepel a dokumentumban (1–4. fejezet)	igen	
2. Tartalmi megfelelés	igen	
Az ITP verziók értékelése megtörtént	igen	
A forrásfelhasználás adat-alapúan bemutatott	igen	
A forrásfelhasználás területi mintázatának térképes ábrázolása elkészült	igen	
Az indikátorvállalások értékelése az elérhető adatok alapján lezajlott	igen	
A partnerség értékelése megtörtént	igen	
A megvalósítást befolyásoló egyéb tényezők azonosítása megtörtént	igen	
Az értékelés összegzése elkészült és a következő programozási időszakra vonatkozó javaslatok megfogalmazásra kerültek	igen	
3. Formai megfelelés	igen	
Az értékelés megfelel a sablondokumentumnak és az értékelési útmutatónak	igen	

6 Mellékletek